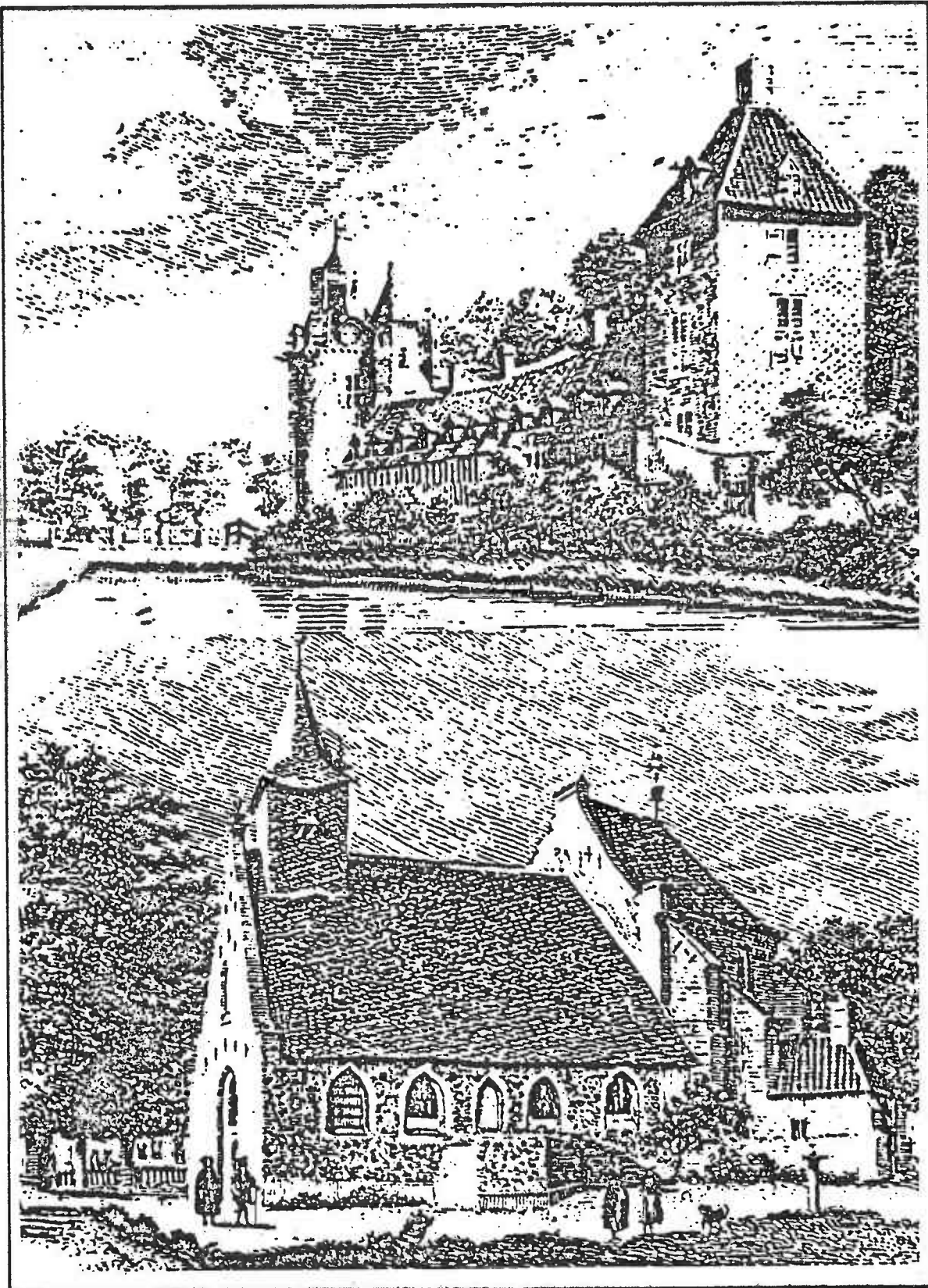

gemeente Wisch Bestemmingsplan Kom Terborg

Nastgesteld
a.

DEEL I inhoud en toelichting

stedebouwkundig bureau
zon|seppen bv zutphen

GEMEENTE WISCH

BESTEMMINGSPLAN "KOM TERBORG"

DEEL I INHOUD EN TOELICHTING

VASTGESTELD D.D. 30 oktober 1980

GOEDGEKEURD D.D.

Behoort bij besluit van de raad van de gemeente Wisch d.d.
30 oktober 1980 tot vaststelling van het bestemmingsplan
Kom Terborg

de secretaris,

(J.M.N. Houben)

de burgemeester,

(Drs. A. de Boer)

6319-104

januari 1981.

STEDEBOUWKUNDIG BUREAU ZON/SEPPEN B.V.

ZUTPHEN

Inhoud van Deel I en II

0

INHOUD DEEL I

- 0 Inhoud van Deel I en Deel II
- 1 Toelichting

INHOUD DEEL II

- 2 Plankaart
- 3 Voorschriften

Toelichting

1

INHOUD	blz.
1. Inleiding	5
1.1 Voorwoord	5
1.2 Opdracht	5
1.3 Werkwijze	6
2. Plangebied	7
3. Op het plan van toepassing zijnde plannen en nota's	8
3.1 Het Streekplan Oost-Gelderland	8
3.2 De Structuurschets Terborg-Silvolde	9
3.2.1 Structuurschets	9
3.2.2 Verkeersonderzoek T.A.B.	10
3.2.3 Het C.I.M.K.-rapport	11
3.3 Het vigerend plan	11
4. Geschiedenis van het plan	12
5. Inventarisatie	14
5.1 Grondsoorten en ontstaanshistorie	14
5.2 Geschiedenis van Terborg	14
5.3 Ruimtelijke karakteristiek	15
5.3.1 De structuur	15
5.3.2 De deelgebieden	16
5.4 De bebouwing	17
5.5 Maatschappelijke gegevens	17
5.5.1 Bevolking	17
5.5.2 Werkgelegenheid	18
5.5.3 De voorzieningen	19
5.6 Infrastructuur	19
5.6.1 Wegenstructuur	19
5.6.2 Openbaar vervoer	20
5.6.3 Knelpunten	20
6. Doelstellingen	22
7. Planopzet	23
7.1 Algemene beschouwing	23
7.2 Bestemmingsregelingen	24
7.2.1 Woondoeleinden	24
7.2.2 Doeleinden van handel en bedrijf	24
7.2.3 Bijzondere doeleinden	25
7.2.4 Verkeersdoeleinden	25
8. Het plan	26
8.1 Beschrijving deelgebieden	26
8.1.1 Het gebied ten oosten van de Paasberglaan en de Doetinchemseweg	26
8.1.2 Het gebied ten noorden van het centrum	27
8.1.3 Het gedeelte ten westen van het centrum	28
8.1.4 De bedrijvenszone langs de Oude IJssel	28

blz.

8.2	Verkeer	29
8.2.1	Inleiding	29
8.2.2	Wegenstructuur	29
8.2.3	Openbaar vervoer	30
8.3	Capaciteit	30
9.	Economische uitvoerbaarheid	32
10.	Resultaten overleg	32
11.	Wijzigingen bij de vaststelling	35

1. Inleiding.

1.1 Voorwoord.

In de gemeente Wisch bevinden zich, naast een aantal kleinere, drie grote kernen (Terborg, Silvolde, Varsseveld), waarvoor bestemmingsplannen vigeren, die thans als verouderd worden beschouwd.

Deze bestemmingsplannen zullen worden vervangen door plannen, die uitgaan van een meer gedetailleerde regeling van de diverse bestemmingen en waarin andere opvattingen zijn verwerkt dan die, welke ten grondslag liggen aan de vigerende plannen. Dit plan is het bestemmingsplan voor de kom van Terborg.

Behalve een meer gedetailleerde regeling van de bestemmingen en van het gebruik van de gronden, is tevens getracht de gesignaleerde nadelen van een van de kenmerken van Terborg, namelijk het verspreid over het komgebied voorkomen van ambachtelijke en detailhandelsbedrijven zo goed mogelijk te ondervangen. Dit plan voorziet in een geringe uitbreiding van het woningbestand. Deze zal in het in voorbereiding zijnde Structuurplan Terborg/Silvolde worden gevat in een breder kader dan dat van dit komplan. De hier voorgestelde uitbreidingen hebben de functie van verbetering van bestaande situaties.

1.2 Opdracht.

Het gemeentebestuur van Wisch verleende aan het stedenbouwkundig Bureau Zon/Seppen b.v. de opdracht, een bestemmingsplan te ontwikkelen voor de stad Terborg om het verouderde, uit 1960 daterende en in 1965 laatstelijk herziene, uitbreidingsplan te vervangen door een bestemmingsplan in de zin van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Het plangebied diende de bebouwde kom van Terborg te omvatten, echter met uitzondering van:

- a. Het historisch centrum en enkele direct daaraan aansluitende gebieden. Hiervoor zal een apart bestemmingsplan worden ontwikkeld.
- b. De wijk "Terborg-West", waarvoor immers een apart bestemmingsplan is ontwikkeld.

Er diende te worden uitgegaan van het vigerende plan.

De schaal van de plankaart diende 1 : 2500 te zijn.

Een voorontwerp van dit plan werd in januari 1977 door de Provinciale Planologische Commissie besproken. Nadien werd de opdracht verstrekt het plan aan te passen aan deze opmerkingen, die vooral betrekking hebben op de problematiek veroorzaakt door de aanwezigheid van bedrijven in de kom van Terborg, waarvoor een inventarisatie plaats vond.

In het hier voorliggende ontwerp zijn deze opmerkingen verwerkt.

1.3 Werkwijze.

Het plan werd voorbereid door de werkgroep ruimtelijke ordening der gemeente, waarin, naast het college van burgemeester en wethouders en vertegenwoordigers van de dienst gemeentewerken en de secretarie, zitting hadden:

- een vertegenwoordiger van het Economisch-Technologisch Instituut voor Gelderland
- een landschapsarchitect van het Bureau Landschap/Partners b.v. te Nieuwegein
- een verkeersdeskundige van het Technisch Adviesbureau Dwars, Heederik & Verheij B.V. te Amersfoort (T.A.B.)
- een stedenbouwkundige van het Stedenbouwkundig Bureau Zon/Seppen b.v. te Zutphen.

De uiteindelijke samenstelling van het ontwerp-plan vond door de stedenbouwkundige plaats.

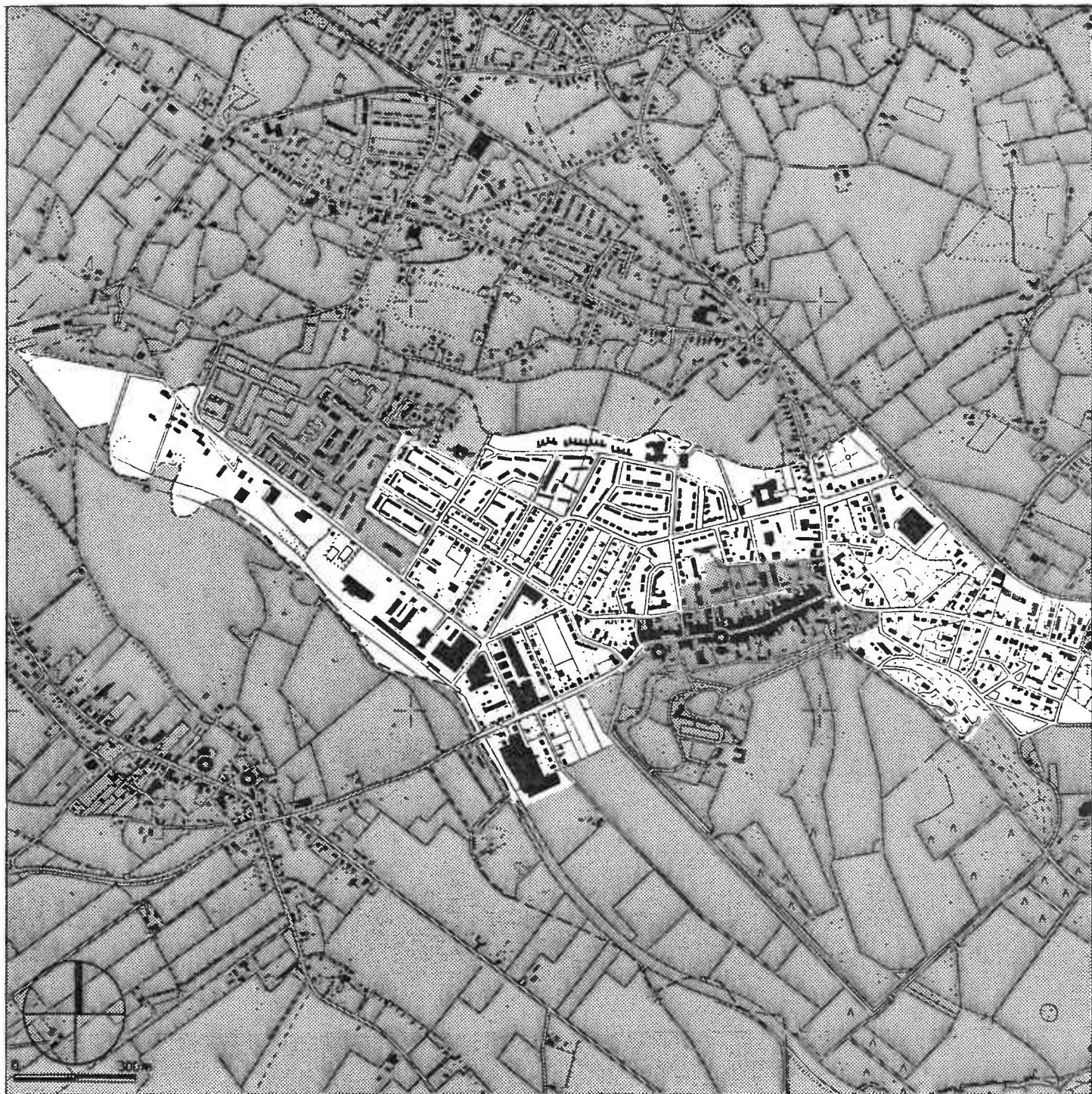
2. Plangebied.

Het plangebied omvat, zoals reeds gezegd, de bebouwde kom van de stad Terborg, met uitzondering van het historische centrum en enkele direkt daaraan aansluitende gebieden. Verder maakt het woongedeelte van het gebied Terborg-West eveneens geen deel uit van het plangebied. Omwille van het verkrijgen van een uniforme regeling voor alle bedrijven in de kom, is het bedrijfsgedeelte van Terborg-West (uitgezonderd Vulcaansoord) daarentegen weer wel in het plangebied opgenomen.

Het plangebied wordt aan de zuid-west zijde begrensd door de oude loop van de - nu genormaliseerde - Oude IJssel, welke tevens de grens vormt met de gemeente Gendringen. Aan de noord-west kant wordt aangesloten op het gebied van "Terborg-West" (vastgesteld 28-3-1974 en goedgekeurd op 27-1-1975), terwijl aan de noordzijde de Akkermansbeek zowel de plangrens als de gemeentegrens vormt. Het aansluitende gebied behoort tot de gemeente Doetinchem.

De spoorlijn Doetinchem-Varsseveld vormt de noordoostelijke begrenzing van het plangebied. Voor het gebied aan de overzijde van deze spoorlijn is het bestemmingsplan "Voorbroek" in ontwikkeling. In het zuid-oosten sluit het plan aan op het komplan van Silvolde (vastgesteld op 9-8-1979).

De zuidelijke planbegrenzing tenslotte wordt deels gevormd door de grens van het plan buitengebied (vastgesteld 18-9-1975 en grotendeels goedgekeurd op 16-12-1976). In het aansluitende gebied is het landgoed "Wisch" gelegen. Verder wordt aan deze zijde ook aangesloten op het centrumgebied, waarvoor een apart bestemmingsplan zal worden ontwikkeld.

plangebied

plangebied

3. Op het plan van toepassing zijnde plannen en nota's.

3.1 Het Streekplan Oost-Gelderland.

Terborg ligt in het gebied, waarvoor het Streekplan Oost-Gelderland gereed is.

Het ontwerp van het streekplan heeft met ingang van 2 oktober 1978 ter inzage gelegen. Er kon tijdens de ter visie legging bezwaar tegen worden ingediend, van welke gelegenheid de gemeenteraad van Wisch ook gebruik gemaakt heeft.

Het streekplan is inmiddels vastgesteld door Provinciale Staten.

In het onderstaande zal op het streekplan, voor zover in dit kader van belang, worden ingegaan.

Het in het streekplan uitgestippelde beleid is erop gericht, dat elke gemeente kan voorzien in de eigen woningbehoefte. Daarnaast dient in principe in elke gemeente de mogelijkheid aanwezig te zijn om te kunnen voorzien in de behoefte aan bedrijfsterrein als gevolg van lokale initiatieven en verplaatsing van bestaande bedrijven.

Een te sterke groei van bevolking, werkgelegenheid, recreatie en verkeer dient te worden tegengegaan om waarden als rust en kleinschaligheid zoveel mogelijk te kunnen bewaren.

Wisch ligt in het onderdeel "Oude IJsselstreek" van het streekplangebied, welk onderdeel vooral op Doetinchem is georiënteerd.

Terborg wordt in het streekplan beschouwd als een deel van de agglomeratie Gaanderen-Terborg-Silvolde.

"De toekomstige ruimtelijke ontwikkeling", wordt in het streekplan gesteld, "van deze concentratie dient in goed samenspel tussen beide gemeenten plaats te vinden" (Doetinchem en Wisch).

Behalve dat voor de woningbouw gebruik kan worden gemaakt van de nog aanwezige restcapaciteit, kunnen nieuwe woongebieden worden ontwikkeld ten zuiden van Gaanderen, ten noorden van Terborg (Voorbroek) en ten zuid-oosten van Silvolde (tussen de Lichtenberg en de Ulftseweg).

De restcapaciteit in goedgekeurde plannen in Terborg en Silvolde gezamenlijk wordt in het streekplan gesteld op 650 woningen, gerekend vanaf 1-1-1977. Deze wordt voldoende geacht om in de behoefte tot en met 1985 te kunnen voorzien. Voor de periode na 1985 dienen dan nieuwe woongebieden te worden gerealiseerd, met voor Terborg en Silvolde samen een capaciteit van nog eens 650 woningen.

In het streekplan worden ook gedachten geformuleerd ten aanzien van de ontwikkeling van bedrijfsterreinen.

In goedgekeurde bestemmingsplannen is volgens het streekplan in Terborg en Silvolde samen nog een - te benutten - capaciteit van 5 ha bedrijfsterrein aanwezig.

Voor de kernenconcentratie is nog een hoeveelheid van 10 ha bij te plannen.

In het streekplan wordt een nieuw bedrijfsterrein gesitueerd ten oosten van Terborg in de nabijheid van de spoorlijn.

Van belang voor Terborg is verder nog de constatering, dat de doorgaande verkeersroute door de kommen van Gaanderen, Terborg en Silvolde het leefmilieu aantast. Aangezien adequate verbetering van de bestaande weg niet mogelijk is, wordt geconstateerd, dat alleen vervanging mogelijk is. Een nieuwe verbinding wordt ten westen van de Oude IJssel gesitueerd (het Slingertracé). In een reactie op het ontwerp-streekplan is door de gemeenteraad tegenover Provinciale Staten opgemerkt, dat het gemeentelijk beleid er steeds op gericht is geweest om tussen Gaanderen en Terborg een groene zône open te houden in het dal van de Akkermansbeek.

3.2 De Structuurschets Terborg-Silvolde.

3.2.1 Structuurschets.

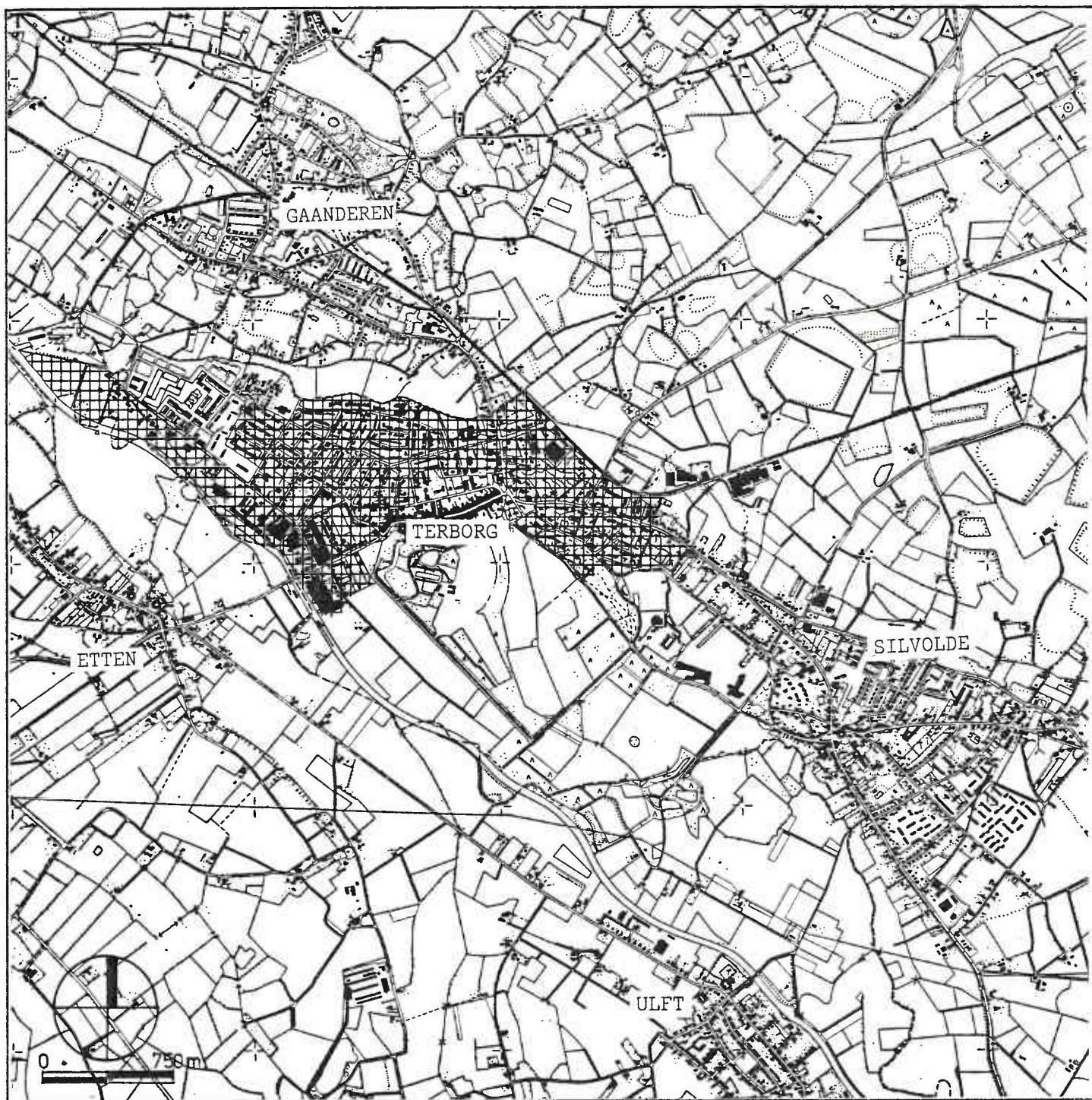
De tijd dat, Terborg een volledig van de andere kernen gescheiden leefgemeenschap vormde is voorbij: meer en meer zal het ten behoeve van een optimaal functioneren van belang zijn de Terborgse problemen in relatie te brengen met die van de kernenconcentratie Silvolde-Terborg-Gaanderen. Ook de Provinciale Planologische Commissie wees hierop in het, door haar gestelde advies: geadviseerd werd om het integratieproces meer gestalte te geven, zoals het betrekken van de centrale ruimten ten zuiden van de aaneengegroeide bebouwing van Terborg en Silvolde in dit integratieproces, en het minder excentrisch gelegen doen zijn van het station van Terborg.

De wenselijke ruimtelijke structurele en maatschappelijke ontwikkeling van deze bevolkingsconcentratie langs de Oude IJssel zal worden uitgestippeld in het door het gemeentebestuur te ontwikkelen structuurplan Terborg/Silvolde. Behalve dat hierin een beeld zal worden gegeven van de te verwachten bevolkingsontwikkeling en de daaruit resulterende woningbehoefte (welke dan zal worden getoetst aan dat, wat hierover in het streekplan wordt vermeld), zal ook een ruimtelijk beeld worden ontvouwd, waarin verschillende centrumgebieden, woongebieden en bedrijfsterreinen een plaats zullen krijgen.

De locaties van nieuwe woonbebouwing en de omvang daarvan per onderdeel van de concentratie zullen in dit Structuurplan ook in groter verband (namelijk dat van een structuurgedachte voor Terborg en Silvolde) worden geplaatst dan in het kader van het bestemmingsplan mogelijk is.

Aangezien dit structuurplan zich momenteel nog in een stadium van ontwikkeling bevindt kon voor het onderhavige bestemmingsplan hierop nog niet geanticipeerd worden. Van belang bij de voorbereiding zijn: het verkeersonderzoek van het T.A.B. en het distributie planologisch onderzoek van het C.I.M.K.

In het navolgende zal op beide onderzoeken worden ingegaan.

overzicht ligging plangebied

plangebied

3.2.2 Verkeersonderzoek T.A.B.

Teneinde over meer informatie te beschikken omtrent de omvang, samenstelling en aard van het verkeer, dat de hoofdwegen in Terborg en Silvolde belast, is in september/oktober 1977 in opdracht van het gemeentebestuur een verkeersonderzoek gehouden in het gebied Terborg/Silvolde.

Door middel van visuele en mechanische tellingen is onder meer de omvang van het aantal voertuigen en de samenstelling (soort voertuigen) van het verkeer op de belangrijkste invalswegen en kruispunten bepaald. Met behulp van een cordon-enquête is de aard van het verkeer vastgesteld (herkomst, bestemming, doel van de verplaatsing). Een en ander is door het Technisch Adviesbureau in een uitgebreide afzonderlijke nota vastgelegd.

De belangrijkste resultaten *) uit het onderzoek kunnen als volgt worden samengevat:

- op alle invalswegen is de verkeersintensiteit het grootste gedurende de avondspits;
- in de avondperiode is op de vijf belangrijkste in/uitvalswegen van Terborg en Silvolde meer dan de helft van het verkeer doorgaand, op de Doetinchemseweg zelfs bijna 80% en op de Varsseveldseweg 85%;
- van het vrachtverkeer is op deze wegen meer dan 70% van doorgaande aard;
- na openstelling van het wegvak Doetinchem-Varsseveld van Rijksweg 15 zal gedurende de avondperiode het verkeer in Terborg op de Doetinchemseweg met ca. 25% en op de Varsseveldseweg en de Ettensestraat met respectievelijk 60% en 15% afnemen.

De afname van het verkeersaanbod op de Hoofdstraat en de Walstraat zal na openstelling van Rijksweg 15 tot Varsseveld ca. 20% zijn;

- na openstelling van voornoemd wegvak van Rijksweg 15 zal geen afname te verwachten zijn van het verkeer op de Ulftseweg en de Oude Dinxperloseweg;
- na openstelling van het zogenaamde Slingertracé en er van uitgaande, dat het wegvak Doetinchem-Varsseveld van Rijksweg 15 in gebruik is, zal gedurende de avondperiode het verkeer in Terborg op de Doetinchemseweg met ruim 65% en op de Varsseveldseweg met bijna 60% afnemen.

Bij deze situatie zal de afname van het verkeer op de Ettensestraat en de Ulftseweg $\pm$ 25% zijn, terwijl de Oude Dinxperloseweg ca. 45% minder verkeer zal behoeven te verwerken.

* zie ook paragraaf 5.6

3.2.3 Het C.I.M.K. rapport "Detailhandel Wisch van kwantiteit naar kwaliteit" *)

In december 1977 verschenen de resultaten van het door het C.I.M.K. (Centraal Instituut voor het Midden en Kleinbedrijf) in Wisch ingestelde distributieplanologisch onderzoek.

Uit het rapport blijkt, dat bij winkels sprake is van een over het algemeen slechte bedrijfseconomische situatie en van een geringe arbeidsproductiviteit. In het rapport worden suggesties gedaan, die kunnen leiden tot een meer aantrekkelijk maken van het winkelen in onder meer Terborg en Silvolde. Ten aanzien van Terborg wordt in het rapport opgemerkt dat, met name de kwaliteit van het winkelklimaat in de Hoofdstraat moet worden verbeterd. Het C.I.M.K. stelt voor in deze de volgende maatregelen te nemen.

Een vermindering van de verkeerscirculatie door het weren van het zwaar gemotoriseerd verkeer: deze maatregel dient vergezeld te gaan met het verbreden van de trottoirs. Voornoemde maatregelen ten faveure van het belang van de voetganger/ (brom)-fietser/consument kunnen gekompleteerd worden door de Hoofd (winkel)-straat als "winkelkerf" in te richten.

Er dient voor te worden gewaakt, dat het hoofdwinkelcentrum (Hoofdstraat) in stand wordt gehouden. Er mogen geen gaten in het winkelfront vallen. Verdwijnt een winkel elders in Terborg, dan zou dat minder bezwaarlijk zijn dan wanneer een winkel uit de Hoofdstraat verdwijnt.

3.3 Het vigerend plan.

In het plangebied vigeert thans nog het uitbreidingsplan, dat is vastgesteld op 19 juli 1961 en goedgekeurd door G.S. op 5 september 1962.

Een partiële wijziging is vastgesteld op 17 oktober 1963 en goedgekeurd op 19 oktober 1964.

Een gedeeltelijk herziening van het uitbreidingsplan werd vastgesteld op 2 juli 1965 en gedeeltelijk goedgekeurd op 18 juli 1966.

In het kader van het vigerend plan vond woningbouw plaats ten noorden van de Walstraat, in het gebied tussen de Paasberg en de weg naar Silvolde en ten westen van het centrum.

Deze woonbebouwing werd geregeld in de vorm van bouwstroken. Daarnaast was een gedeelte van het plangebied - met name de westelijke helft van de industriezone langs de Oude IJssel - reeds opgenomen in het vigerende plan "Terborg-West", welk plan is vastgesteld op 28 maart 1974 en goedgekeurd op 27 januari 1975. Dit gedeelte had daarin de bestemming "Verzorgende bedrijven".

*) zie ook paragraaf 6.2

4. Geschiedenis van het plan.

Aan het onderhavige komplan van Terborg gingen andere plannen vooraf in het kader waarvan het grootste deel van de bebouwing tot stand kwam.

Op 17 februari 1953 werd een uitbreidingsplan voor Terborg door de gemeenteraad van Wisch vastgesteld. Het plan werd door Gedeputeerde Staten goedgekeurd op 10 maart 1954.

In beroep voerden belanghebbenden en gemeente bezwaren aan tegen de beslissing van Gedeputeerde Staten. Bij Koninklijk Besluit van 22 maart 1956 werd op deze beroepen beslist.

Het uitbreidingsplan bleek al kort na de tot standkoming te gering van capaciteit, zowel wat betreft de bouw van woningen als van de mogelijkheid tot industrievestiging.

In het uitbreidingsplan van 1960 werd het industrieterrein langs de Oude IJssel in westelijke richting uitgebreid en wel in aansluiting op het terrein van Vulcaansoord. Als scheiding tussen het industrie- en woongebied werd een sportterrein geprojecteerd. De ten noorden van de oude stad gelegen uitbreiding werd in dit plan verder uitgebreid tot aan de gemeentegrens met Doetinchem. De wegenstructuur werd aangepast aan de bestaande wegen in het gebied van Gaanderen.

Ten noorden van de oude kern werd ruimte gereserveerd voor het plaatsen van een bejaardencentrum.

Het terrein van het ziekenhuis werd in grotere mate gespaard dan in het oude plan het geval was.

In dit plan werd, zoals ook in het daaraan voorafgaande, een woonwijk geprojecteerd, gelegen tussen de weg naar Silvolde en de Paasberg, alsmede sport- en recreatieterreinen, waaronder een zwembad.

Het plan had de bedoeling het centrum te doen uitbreiden in noordelijke richting, met name naar de Walstraat. Te dien einde werd op dit gebied de bestemming "gemengde bebouwing" gelegd, waarin winkelbebouwing werd toegestaan.

Een te grote concentratie van openbare en bijzondere gebouwen aan de noordzijde van de oude stad (in een eerder ontwerp het geval) werd vermeden door een verspreiding van deze bebouwing over het plan. Voorlopig zou, indien dit plan zou worden gerealiseerd, aan de woningbehoefte te Terborg ruimschoots tegemoet kunnen worden gekomen. In het plan was een capaciteit van + 500 woningen opgenomen. Deze capaciteit was te groot, zo werd gesteld, voor de behoefte tot 1970 (een periode van 10 jaar, gerekend vanaf 1960), maar deze capaciteit diende toch te worden geaccepteerd, gezien de totale vormgeving.

Het plan werd vastgesteld op 19 juli 1961 en goedgekeurd door G.S. op 5 september 1962. Naar aanleiding van de beslissing tot goedkeuring is nog een partiële wijziging vastgesteld op 17 oktober 1963 (goedgekeurd 19 oktober 1964).

In 1965 werd het uitbreidingsplan uit 1960 gedeeltelijk herzien. De aanleiding hiertoe was de wenselijkheid om na te gaan of op verantwoorde wijze in het ten noorden van de Industrieweg, direct ten westen van de Rijksweg gelegen gebied nog een zodanige wijziging geprojecteerd kon worden, waardoor er ruimte zou ontstaan voor de bouw van twee gymnastiekgebouwen met bijbehorend speelveld en zoveel mogelijk gronden vrij zouden kunnen komen voor woningbouw. Voor het bejaardencentrum, dat op deze plaats geprojecteerd was, maar nog niet gebouwd, diende een andere locatie te worden gevonden, welke minstens even gunstig ten opzichte van het centrum gelegen zou zijn.

Deze oplossing werd gedacht ten zuiden van de Ettensestraat, ten westen van het "Huis Wisch". Aan dit plangedeelte werd goedkeuring onthouden. Nu treft men daar woningen aan, een bedrijfje en een agrarisch terrein. Door de voorgenomen verplaatsing van het bejaardencentrum ontstond meer vrijheid in de verkaveling van het gebied ten noorden van de Industrieweg. Het tweetal gymnastiekgebouwen met speelterrein werden geprojecteerd in de groene zone langs de Akkermansbeek.

De toen gevoelde dringende behoefte aan bouwrijpe gronden voor woningbouw en woningen in de particuliere sector werd aanleiding het sportterrein aan de westzijde van het uitbreidingsplan, gelegen tussen de woonwijk en een geprojecteerd industrieterrein, deels te bestemmen voor bebouwing.

Om dit toegevoegde woonbuurtje te scheiden van het langs de rivier geprojecteerde industrieterrein werd een brede groengordel in het plan opgenomen. Tussen dit woonbuurtje en de IJsselweg werd het sportterrein gehandhaafd, ter scheiding van het buurtje van de rioolwaterzuivering.

In de gordel langs de Akkermansbeek, die in het voorgaande plan tot groenvoorziening bestemd was, werd in deze herziening een "open bebouwing D" geprojecteerd om te voldoen aan de behoefte aan kleinere vrijstaande particuliere woonhuizen.

Hoewel dus in 1960 het in het uitbreidingsplan voorkomende aantal woningen aan de ruime kant werd geacht, bleek het vijf jaar later toch gewenst, woningbouw te situeren op terreinen, die in het voorgaande plan een andere bestemming hadden. Op deze wijze was het mogelijk, de woningbouw nog enige tijd binnen het huidige grondgebied, opgenomen in het toen vigerende uitbreidingsplan, voortgang te doen vinden.

Deze herziening werd vastgesteld op 2 juli 1965 en gedeeltelijk goedgekeurd door G.S. op 18 juli 1966.

Het uit 1965 daterende plan bleek voor wijziging in aanmerking te komen, toen de industrievestiging langs de Oude IJssel niet die omvang bleek te hebben, die men eerst had verwacht.

Het gemeentebestuur besloot toen om dit gebied, Terborg-West, voor woningbouw te bestemmen. Omdat de gemeente in het kader van de verwachte vestiging van bedrijven de meeste gronden hier reeds had aangekocht, kon het terrein tamelijk snel worden bebouwd. Het gemeentebestuur achtte het niet zinvol te wachten op het (hier voorliggende) komplan, zodat een afzonderlijk bestemmingsplan Terborg-West werd vervaardigd. Dit plan werd vastgesteld op 28 maart 1974 en goedgekeurd op 27 januari 1975. Dit plan is nu onherroepelijk. Dit komplan heeft derhalve betrekking op een gebied, dat kleiner is dan dat, waarvoor indertijd het uitbreidingsplan werd vastgesteld, dat voor de kom van Terborg nog vigeert.

De grens met Silvolde is in dit plan dichterbij Terborg gelegd dan in het vigerende plan het geval is. De grens met het buitengebied is aan de ontwikkelingen aangepast. De grenzen van het komplan met die van het buitengebied vallen niet geheel samen: over de spoorlijn is een terrein overgebleven tussen de beide plangebieden in. Hier blijft voorlopig het uitbreidingsplan vigeren. Op 20 februari 1975 werd voor het plangebied een voorbereidingsbesluit door de gemeenteraad genomen.

5. Inventarisatie.

5.1 Grondsoorten en ontstaanshistorie.

Terborg is ontstaan op de oude rivierkleigronden langs de Oude IJssel. Langs de oevers van deze rivier zijn humus-ijzerpodzolen ontstaan, waarin het ijzer in de vorm van ijzeroerbanken in de inspoelingshorizont voorkomt.

5.2 Geschiedenis van Terborg.

Het stadje Terborg, vroeger Terborgh of Terburcht, dat zijn naam ontleent aan de "Burght", het huis Wisch, is van zeer oude datum. Zijn geschiedenis is ten nauwste verbonden aan die van de heerlijkheid Wisch.

De heerlijkheid Wisch was een der vier bannerijen in het graafschap Zutphen, die aan geen enkel leenverband onderworpen waren. De bannerheren van Wisch worden reeds vermeld in 1159.

De stad is ontstaan langs de Oude IJssel, die reeds vroeg een belangrijke verkeersverbinding vormde. Langs deze rivier ontwikkelden zich overigens meer nederzettingen, waarvan Terborg een der belangrijkste werd.

In 1311 vinden we Terborg onder de naam Terburght vermeld. De plaats kreeg in 1419 stadsrechten. Sindsdien was het met het overig deel van de heerlijkheid Wisch slechts verbonden door een "personele unie", ontstaan door de vereniging van twee gebieden onder één heer.

De voornaamste bestaansbron was eeuwenlang de landbouw.

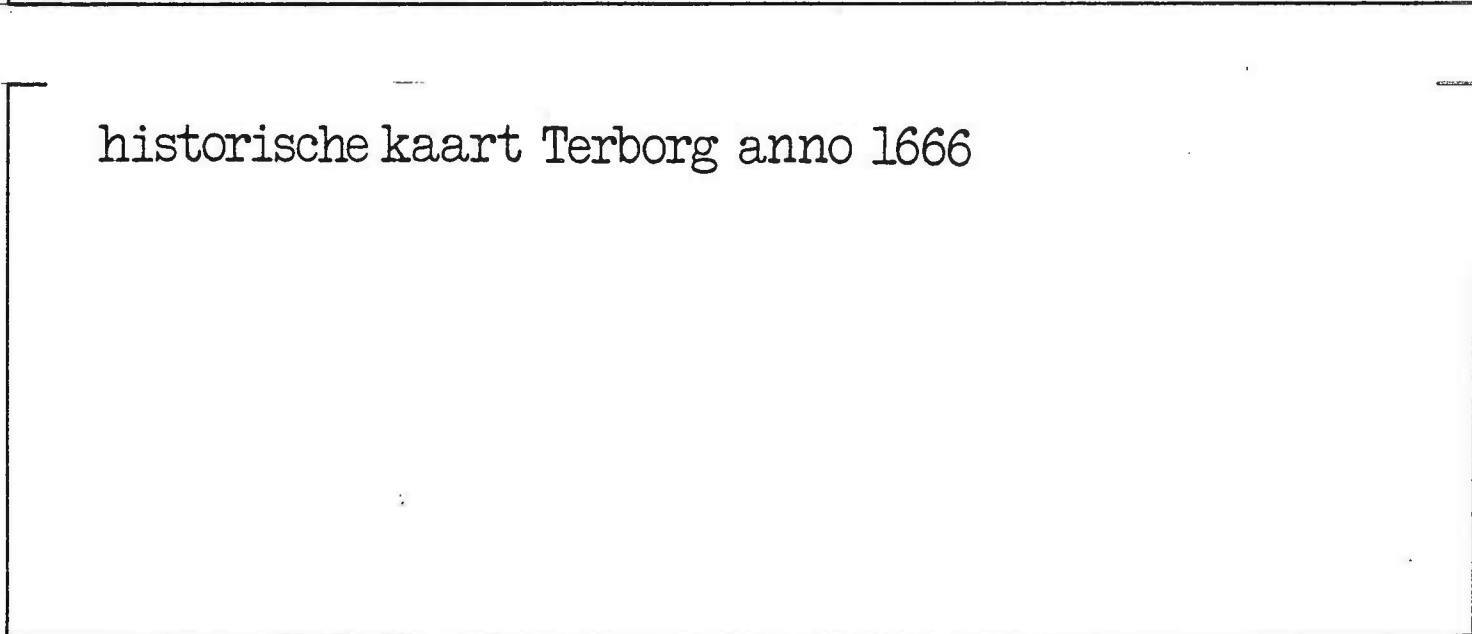
Het stadje Terborg had slechts betekenis voor de verzorging van een betrekkelijk beperkte omgeving.

De stad kende twee poorten, de Zand- of Bergpoort en de IJsselpoort, gelegen aan de beide uiteinden van de Hoofdstraat, die lange tijd de enige "echte straat" van de stad was, een brede winkelstraat, die later door twee tramlijnen zou worden doorsneden. In oude beschrijvingen van Terborg wordt als bijzonderheid vermeld, dat de Hoofdstraat "electrisch verlicht" was.

Als vestingstad kende Terborg ook grachten en wallen. In de 19e eeuw zijn de grachten verdwenen en op de plaats van de wallen werd ondermeer de Walstraat aangelegd.

In de 18e eeuw en begin 19e eeuw zien we in de agrarische huishouding in het stroomdal van de Oude IJssel structurele veranderingen optreden. De oprichting van enkele ijzergieterijen was hier de oorzaak van. In 1821 werd de ijzergieterij "Vulcaansoord" aan de Akkermansbeek opgericht, op de grens van de gemeente Wisch en Doetinchem. De ijzergieterijen aan de Oude IJssel vonden haar voornaamste vestigingsfactor in het voorkomen van ijzeroerbanken in de naaste omgeving, de aanwezigheid van waterstromen voor het leveren van de benodigde aandrijfkracht in de blaasinstallaties en de aanwezigheid van vaarwater voor de afvoer van hun producten.

De economische invloed van de ijzergieterijen was in deze streek duidelijk merkbaar. Velen vonden in de winter een bestaan in de ijzergieterijen, terwijl men in de zomer in de landbouw werkzaam was. De ijzergieterij "Vulcaansoord" was lange tijd het enige bedrijf van betekenis in de gemeente, die in 1890 reeds aan 200 mensen arbeid verschaftte en in 1916 aan 700.

historische kaart Terborg anno 1666

In 1844 werd een verharde weg van Doesburg via Terborg naar de Duitse grens aangelegd, in 1882 kwam hierlangs een tramverbinding tot stand, die in 1887 werd doorgetrokken naar Arnhem, zodat Terborg toen beter met de rest van het land werd verbonden. In 1885 werd de spoorlijn Winterswijk-Terborg-Zevenaar aangelegd, die ten oosten van de kom van Terborg loopt.

Na het slechten van de wallen vonden geen grootscheepse uitbreidingen plaats: de ijzerindustrie deed wel het dorp Gaanderen aanzienlijk uitbreiden, dat dichterbij de ijzergieterijen lag. In het begin van deze eeuw werden wel twee grote weiden, ten noorden van de weg naar Etten, die in gemeenschappelijk bezit waren van de eigenaars van de huizen aan de Hoofdstraat verkaveld en met woningen bebouwd: daar liggen nu onder meer de Staringstraat, de Rozenstraat en de IJsselstraat. Belangrijke uitbreidingen vonden nauwelijks plaats. Eerst na de oorlog werd, na het vaststellen van het Uitbreidingsplan (1953) een begin gemaakt met de uitbouw van de stad. Het is voor dit gedeelte, dat het komplan is vervaardigd.

5.3 Ruimtelijke karakteristiek.

5.3.1 De structuur.

De uitbouw van de stad Terborg, zoals die zich tot op heden heeft voltrokken, is sterk bepaald door de aanwezigheid van een aantal min of meer natuurlijke grenzen. Duidelijke voorbeelden hiervan zijn de Akkermansbeek aan de noordzijde en de Oude IJssel aan de zuidwestkant. Beide vormen niet alleen slechts een ruimtelijk-fysieke barrière, maar ook een administratieve. Ze vormen nl. tevens de gemeentegrens.

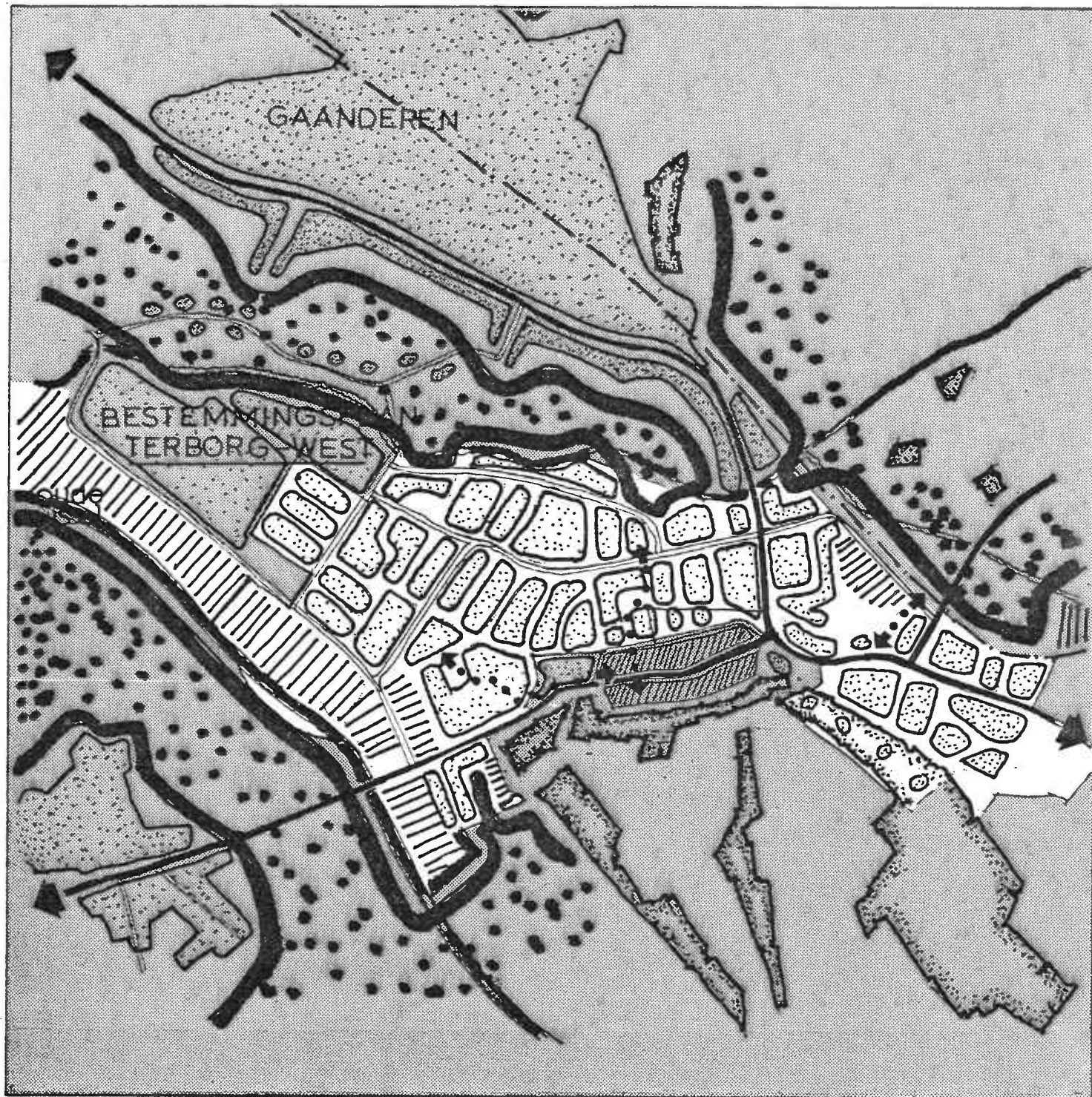
Aan de zuidzijde van de kern ligt het landgoed Wisch, terwijl aan de noordoostkant de spoorlijn Doetinchem-Winterswijk is gelegen. Zodoende is een zeer langgerekte ruimtelijke structuur ontstaan, verlopend van oost naar west, en als het ware ingeklemd tussen diverse barrières.

Toch is hierin, anders dan in Silvolde, een duidelijke geleiding te herkennen, hetgeen waarschijnlijk is terug te voeren tot een minder verspreid voorkomen van bedrijfsvestigingen.

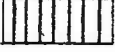
Het centrumgebied vormt van oudsher een compact geheel, gelegen langs de Hoofdstraat. Tesamen met de Walstraat en het Gravenpad is hierin het beeld van het oude stadje Terborg nog duidelijk terug te vinden. Uitlopers van dit centrumgebied treffen we aan langs de belangrijkste uitvalswegen, de Doetinchemseweg en de Silvoldseweg, alsmede langs de Ettensestraat.

Een andere duidelijke zone wordt gevormd door de industriestrook langs de Oude IJssel, aan de westzijde van de kom. Het overgrote deel van de in Terborg voorkomende bedrijven is hierin geconcentreerd.

Tussen deze beide zones (industrie en centrum) is een gebied gelegen met een nadrukkelijk woonkarakter. Daarbij wordt de overgang tussen woon- en centrumgebied gevormd door een aantal grootschalige voorzieningen, zoals scholen, ziekenhuis, e.d. Een afgerond woongebied bevindt zich ook ten zuiden van de Silvoldseweg. Het gebied, gelegen tussen de Doetinchemseweg/Silvoldseweg en de spoorlijn is zeer divers van karakter. Naast woningen, komen hier ook diverse bedrijven en kantoren voor. De specifieke ligging, dichtbij het centrum en langs de uitvalswegen is hier waarschijnlijk mede debet aan.

structuur

- plangebied
- groenstructuur
- wandelroute
- bedrijfsterreinen
- woongebied
- centrumgebied
- landelijk gebied

5.3.2 De deelgebieden.

In het plangebied zijn een viertal deelgebieden te onderscheiden:

- het oostelijk deel, begrensd door de Paasberglaan, de Doetinchemseweg en de spoorlijn.

In dit gedeelte komen wegen samen, die Terborg verbinden met Varsseveld, Silvolde en Doetinchem. Langs deze wegen heeft zich lintbebouwing, grotendeels in de vorm van vrijstaande woningen, ontwikkeld.

Hierin hebben zich in de loop der jaren diverse instellingen en bedrijven gevestigd. Zodoende wordt het beeld langs de Silvoldseweg nu bepaald door een afwisselend geheel van kantoren, winkels en woonbebouwing in de vorm van vrijstaande villa's. Hier zijn o.a. ook het politiebureau, het kantongerecht en de Hamelandstichting gevestigd. Langs de Doetinchemseweg heeft de bebouwing met name tussen Industrieweg en St. Jorisplein een centrumkarakter, waarin winkels, kantoren en horecabedrijven voorkomen.

Op de Paasberg, die ooit een heidense offerplaats was, is bebouwing in de vorm van villa's verrezen.

Tussen deze berg en de Silvoldseweg is een bungalowwijk ontstaan.

Het uiterste zuidoosten van dit plangedeelte wordt in beslag genomen door de begraafplaats, die aansluit bij het, reeds tot Silvolde behorende, sportveldencomplex.

In dit gedeelte ligt de toegangsweg naar het landgoed "Wisch", aan welke toegangsweg een garagebedrijf is gevestigd.

Langs de spoorlijn heeft zich wat bedrijvigheid ontwikkeld.

Hierin voeren transport- en groothandelsbedrijven de boven-
toon.

- het gedeelte ten noorden van het centrum en begrensd door de Akkermansbeek.

In dit gedeelte hebben zich instellingen gevestigd, die de verzorgende functie van Terborg voor de wijde omgeving ondersteunen: het verpleegtehuis Sint Antonia, enkele scholen en een sporthal.

De strook onmiddellijk ten noorden van het centrum vertoont nog vele open plekken en is daardoor slecht gestructureerd. Binnen het kader van het nog te ontwikkelen centrumplan kan hierin verbetering worden gebracht, reden waarom het buiten het komplan is gelaten.

Doordat de Akkermansbeek gedeeltelijk een ander beloop heeft gekregen, is er bij de sporthal een terrein ontstaan, waar op bescheiden schaal aan sport en spel kan worden gedaan.

Langs de Akkermansbeek is bungalowbebouwing aanwezig.

Tussen het centrum en de van Wischstraat treffen we een woon-
wijk aan.

Door dit plangedeelte loopt de belangrijke Industrieweg, die het westelijk gedeelte van Terborg via de Borgsche Rieten met het station verbindt.

- het gedeelte ten westen van het centrum tot aan de IJsselweg.

In dit plangedeelte treffen we oudere woonwijken aan, die gedeeltelijk aan het begin van deze eeuw op de weiden langs de Oude IJssel zijn verrezen, hoewel er ook straten in voorkomen, die recentelijk zijn aangelegd en aansluiten op de bebouwing in Terborg-West.

Dit gedeelte wordt doorsneden door de Vulcaanstraat, aangelegd als verbinding tussen de ijzergieterij "Vulcaansoord" en het centrum van Terborg. Momenteel heeft deze straat een functie als verbinding tussen de woonwijk Terborg-west en het centrum.

Een andere uitvalsweg van Terborg, die naar Etten, treffen we in dit gebied aan.

Via de Julianastraat is er een verbinding met Gaanderen, evenals via de verlengde IJsselweg. In dit gebied ligt het terrein van de gewezen koekfabriek "Het Botermeisje", waarop thans woningen zijn gebouwd. Het thans nog braakliggend stuk grond hiertegenover is eveneens reeds voor woningbouw bestemd.

- De strook langs de Oude IJssel.

De strook langs de Oude IJssel wordt geheel door bedrijven in beslag genomen. In het zuidoostelijke deel ervan betreft het vooral metaalfabrieken en houtverwerkende bedrijven. In het meer noordwestelijk gelegen deel komen vooral kleinere bedrijfjes tot ontwikkeling, terwijl het meest noordelijk deel, gelegen tussen de Akkermansbeek en Oude IJssel voor het grootste deel nog niet is uitgegeven.

5.4 De bebouwing.

Het grootste deel van de bebouwing in het plangebied is eerst na de Tweede Wereldoorlog tot stand gekomen.

Van voor de oorlog dateert de woonbebouwing aan de Staringstraat, de Rozenstraat, de IJsselstraat, in het gebied tussen Schoolstraat en Nijverheidsstraat en aan de Tuinstraat.

Het betreft hier sociale woningbouw. Ook langs de wegen naar Silvolde, Varsseveld, Doetinchem en Etten kwam reeds voor de oorlog lintbebouwing, in de vorm van vrijstaande woningen, voor. Industriebebouwing kwam tot stand langs de Oude IJssel en op een terrein bij de IJsselstraat.

Na de oorlog werd het eerst gebouwd in het gebied ten noorden van de Industrieweg en de Borgsche Rieten tot aan de van Wischstraat.

De bebouwing in de strook tussen de van Wischstraat en de Akkermansbeek kwam na 1965 tot stand.

We treffen hier patiowoningen aan, enkele scholen en het nieuwe verpleegtehuis Sint-Antonia.

5.5 Maatschappelijke gegevens.

5.5.1 Bevolking.

De bevolking van Terborg nam na de Tweede Wereldoorlog sterk in omvang toe. Had Terborg in 1947 nog ruim 2200 inwoners, in 1960 bedroeg het inwonertal 2970, terwijl blijkens de volkstellingsnota in 1971 het inwonertal 4455 bedroeg. Volgens diezelfde volkstellingsgegevens bedroeg de woningvoorraad op dat moment 1200 (Terborg-West was toen nog niet gebouwd).

Op 1 januari 1980 had Terborg 5298 inwoners; de woningvoorraad bedroeg 1565 (incl. Terborg-West).

5.5.2 Werkgelegenheid.

Terborg is ontstaan als in hoofdzaak agrarische nederzetting langs de Oude IJssel. De bevolking vond een bestaan in de landbouw of verleende diensten aan de bewoners van het kasteel Wisch. Vanaf het begin van de vorige eeuw vond een belangrijk deel van de beroepsbevolking emplooi in de ijzergieterijen. Na de Tweede Wereldoorlog vond een expansie van de metaalindustrie plaats, terwijl de rubber-, hout- en textielindustrie zijn intrede deed. In 1971 waren reeds meer dan 1000 mensen in de metaalindustrie werkzaam. Nadien trad er een stagnatie op in deze bedrijfstak.

Naast een industriële expansie trad na de oorlog een versterking op van de verzorgende functie van Terborg voor een wijdere omgeving.

In 1976 woonde ca. 22,5% van de gemeentelijke bevolking in de kern Varsseveld en ca. 25,5% in Terborg. In tegenstelling tot hetgeen men qua bevolkingsomvang zou verwachten, biedt de kern Varsseveld meer personen werkgelegenheid dan Terborg (respectievelijk 44,5% en 28,5% van de totale werkgelegenheid), aldus werd gecijferd door het E.T.I. Gelderland. *)

Dit wordt veroorzaakt door de grote zuigkracht van Doetinchem, dat een belangrijk deel van de beroepsbevolking van Terborg en Silvolde werk biedt. Door zijn enigszins excentrische ligging heeft Varsseveld zich in zekere zin autonoom kunnen ontwikkelen tot een niet onbelangrijk werkgelegenheidscentrum waarvan zelfs een geringe zuigkracht op de omliggende gemeente uitgaat. Als overzicht hiervan de volgende tabel.

De werkgelegenheid in de kernen Terborg, Silvolde, Varsseveld en de kleine kernen (excl. landbouw) (1976)					
	Terborg	Silvolde	Varsseveld	Kleine kernen	Totaal
Industrie	640	275	965	20	1900
Ambacht <10 arbeidskrachten	70	40	50	20	180
Bouw- en installatiebedrijven	80	480	210	40	810
Economische diensten	330	225	790	65	1410
Sociale diensten	350	215	285	20	870
Totaal	1470	1235	2300	165	5170
in % van de gemeente	28,5	24	44,5	3	100

In Terborg en Varsseveld is de industrie de belangrijkste werkgever, terwijl dit in Silvolde de bouwnijverheid is. De economische diensten zijn het sterkst vertegenwoordigd in Varsseveld, maar Terborg voert de boventoon in de sociale diensten. In tegenstelling tot Terborg en Varsseveld is de werkgelegenheid in Silvolde wat gelijkmatiger over de sectoren verdeeld.

*) Rapport E.T.I. Gelderland: Gemeente Wisch Werkgelegenheid en forensisme, november 1977.

De industriële sector in Terborg wordt gekenmerkt door een overheersende metaalnijverheid met 475 arbeidsplaatsen en 54,5% van het totaal aantal werkzamen in deze sector. Deze tak van nijverheid laat echter na 1970 een afnemende trend zien van het aantal arbeidsplaatsen (ca. 100). De sector "hout" is hier van minder belang (ca. 100 arbeidsplaatsen), maar geeft de laatste jaren een vrij stabiel beeld te zien. De "overige" sectoren laten een vrij sterke teruggang zien (ruim 200 in 1965 en 60 in 1976). Ten aanzien van de werkgelegenheid in de dienstensector heeft Terborg een hoog aandeel in de medische en veterinaire diensten en het openbaar bestuur.

5.5.3 De voorzieningen.

Terborg is een belangrijk koopcentrum; de dorpen Gaanderen, Silvolde en Etten zijn deels georiënteerd op Terborg. Het aantal winkelveestigingen was in 1971 82. De winkel-inwoner-index (het aantal winkels per 10.000 inwoners) was toen in Terborg 186,5 (totaal gemeente: 139,5). De totale winkelbedrijfsoppervlakte is (ruw geschat) ca. 7.000 m² en de totale winkelverkoopoppervlakte 4.500 m². Het winkelcentrum vormt een compact geheel langs de Hoofdstraat met enkele bescheiden "uitlopers" langs de Doetinchemseweg en de Silvoldseweg. Voorzieningen als banken en cafés zijn in ruime mate aanwezig, de oppervlakte garagebedrijf is aan de lage kant. In 1977 is een onderzoek verricht naar het functioneren van het detailhandelsapparaat in Wisch, op welk onderzoek in een vorige paragraaf (3.2.3) reeds werd ingegaan. De verzorgende functie van Terborg wordt ook onderstreept door het feit, dat er zich een verpleegtehuis bevindt (St. Antonia), een kantongerecht, het kantoor van het waterschap van de Oude IJssel en diverse onderwijsinstellingen.

5.6 Infrastructuur.

5.6.1 Wegenstructuur.

Terborg is thans regionaal en landelijk ontsloten via een aantal secundaire en tertiaire provinciale- en rijkswegen:

- in de richting Doetinchem en de A-15 is vooral van belang de rijksweg R-347 (vervangend S-57), die als Doetinchemseweg-Silvoldseweg dwars door de kom loopt,
- in oostelijke richting is vooral van belang de T-62 (Varsseveldseweg) naar Varsseveld,
- in zuidelijke richting de eerdergenoemde R-347 (Ulftseweg) naar Ulft en Gendringen,
- in westelijke richting de T-62 (Ettensestraat) naar Zeddam.

Via de R-347 kan in noordelijke richting aansluiting worden gezocht op het landelijke rijkswegennet via de A-15 (Babberich-Doetinchem) alsmede op het Duitse wegennet in de vorm van de BAB A-3 (Arnhem-Oberhausen). De overige wegen hebben alle een geringe betekenis voor de ontsluiting.

De voornoemde secundaire en tertiaire wegen maken binnen de bebouwde kom deel uit van de hoofdwegenstructuur. Min of meer noord-zuid loopt de eerdergenoemde R-347, resp. Doetinchemseweg-Silvoldseweg-Terborgseweg-Ulftseweg. Deze weg loopt direct langs het centrum van Terborg en dwars door het centrum van Silvolde.

De Ettensestraat loopt als Hoofdstraat (eenrichtingsverkeer) dwars door het centrum van Terborg. Van belang zijn voor Terborg voorts de Walstraat (retourrichting van de Hoofdstraat) en de Industrieweg - Borgsche Rieten, die als hoofdontsluiting voor het woongebied Terborg-West fungeert, evenals de Julianastraat.

Sinds kort bestaat er voorts een verbinding tussen de Ettensestraat en de R-347 ten noorden van Gaanderen via de IJsselweg. Deze laatste kan met name voor de Industrieweg en de Hoofdstraat/Walstraat enige ontlasting opleveren.

Tenslotte kunnen de Vulcaanstraat en de Stationsweg (verbinding met station) genoemd worden als wegen met een zekere verkeersfunctie.

De rest van het wegennet van Terborg heeft een min of meer diffuus karakter.

5.6.2 Openbaar vervoer.

Terborg en Silvolde zijn via het NS-station in Terborg ontsloten op het landelijk spoorweginet. De NS onderhoudt op de lijn Arnhem-Doetinchem-Winterswijk via Terborg een uurdienst in beide richtingen.

De G.S.M. onderhoudt een busverbinding via Terborg/Silvolde.

Buslijn 1 loopt van Gendringen via Terborg/Silvolde naar Doetinchem; deze lijn gaat zelfs door naar Arnhem en Nijmegen. De frequentie is 4 maal per uur, waarvan 2 maal per uur Silvolde wordt aangedaan (de andere 2 bussen rijden via Etten naar Terborg). Buslijn 5 loopt van Varsseveld via Terborg/Silvolde naar Dinxperlo, Bocholt en vandaar naar Winterswijk.

Tussen Varsseveld en Bocholt is sprake van een uurdienst, vanaf Bocholt van een 2 uurdienst.

Tenslotte rijdt er in de ochtend- en avondspits een bus (lijn 20) van Terborg via Zeddam en Zevenaar naar Arnhem.

5.6.3 Knelpunten.

Door de sterke toename van het autobezit en -gebruik zijn zich capaciteitsproblemen gaan voordoen op de R-347 in Gaanderen.

Hier rijden per etmaal gemiddeld ruim 15.000 motorvoertuigen; nabij de kom van Terborg zijn dit er ruim 12.000.

Gevolg hiervan is dat sluiproutes zijn ontstaan zowel door de kom van Terborg heen via de IJsselweg als daarbuiten via de Oude IJsselweg.

Bovendien kan gesteld worden dat daardoor de ontsluiting in de richting A-15 en Doetinchem niet optimaal is.

Daarnaast levert met name de verkeersfunctie van de Hoofdstraat conflicten op met de in feite belangrijkste functie, het winkelen. Het enige jaren geleden ingevoerde eenrichtingsverkeer heeft hier wel enige verlichting gegeven doch de thans optredende intensiteiten zijn nog te hoog om een bevredigende oplossing voor het samengaan van beide functies te kunnen realiseren (ruim 4000 motorvoertuigen per etmaal in één richting).

Daar ook de Doetinchemseweg hoge intensiteiten te verwerken heeft komen met name bij de kruising met de Industrieweg/Stationsweg en het St. Jorislein soms problemen voor.

Voorts is het gewenst het thans enigszins diffuse wegennet meer te structureren, teneinde de duidelijkheid, en daarmee de verkeersveiligheid, te bevorderen.

6. Doelstellingen.

Dit plan heeft als doel het verouderde uitbreidingsplan te vervangen door een bestemmingsplan in de zin van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

De diverse bestemmingen zullen in dit plan gedetailleerder worden geregeld dan in het nog vigerend plan het geval is, wat de rechtszekerheid van de burger ten goede komt.

De verschillende wensen, waaraan met dit plan tegemoet kan worden gekomen, zijn:

- het regelen van de bedrijfsbestemmingen zodanig, dat het woonmilieu zo goed mogelijk wordt beschermd tegen hinder,
- het bevorderen van de verkeersveiligheid door verbetering van de verkeerssituaties en een verdere structurering van het wegennet,
- het versterken van de in aanzet reeds aanwezige structuur van de stad,
- het niet in de weg staan van een mogelijke toekomstige uitbreiding van Terborg ten oosten van de spoorlijn,
- het mogelijk maken van een versterking van de centrumfunctie van Terborg, vooruitlopend op het nog te ontwikkelen centrumplan,
- het mogelijk maken van een geringe uitbreiding van de woonbebouwing, vooral ter verbetering van bestaande situaties,
- het scheppen van voorwaarden om karakteristieke elementen in de stad beter tot hun recht te laten komen.

7. Planopzet.

7.1 Algemene beschouwing.

Het plan is in hoofdzaak conserverend van karakter. De bestaande bestemmingen, zoals die in het vigerend plan voorkomen zijn voor een groot deel gehandhaafd. De diverse bestemmingen zijn echter gedetailleerder geregeld dan in het uitbreidingsplan het geval was.

Daarbij heeft de functionele zonering, die in Terborg duidelijk kenbaar is, als leidraad gediend. Globaal zijn een viertal gebiedssoorten te onderscheiden:

a. Het industriegebied.

Dit beslaat een doorlopende aaneengesloten strook langs de Oude IJssel.

b. Het centrumgebied.

Dit wordt gevormd door de Hoofdstraat, met een uitloper via het St. Jorisplein naar de Doetinchemseweg. Daarnaast moet ook het gebied ten noorden van de Walstraat tot deze zône worden gerekend als potentiële expansiemogelijkheid. Voor het grootste deel van dit gebied zal een apart bestemmingsplan worden ontwikkeld. Slechts het gedeelte langs de Doetinchemseweg (tot aan de Industrieweg) en de oostzijde van het St. Jorisplein zijn in het plan opgenomen.

c. De woongebieden.

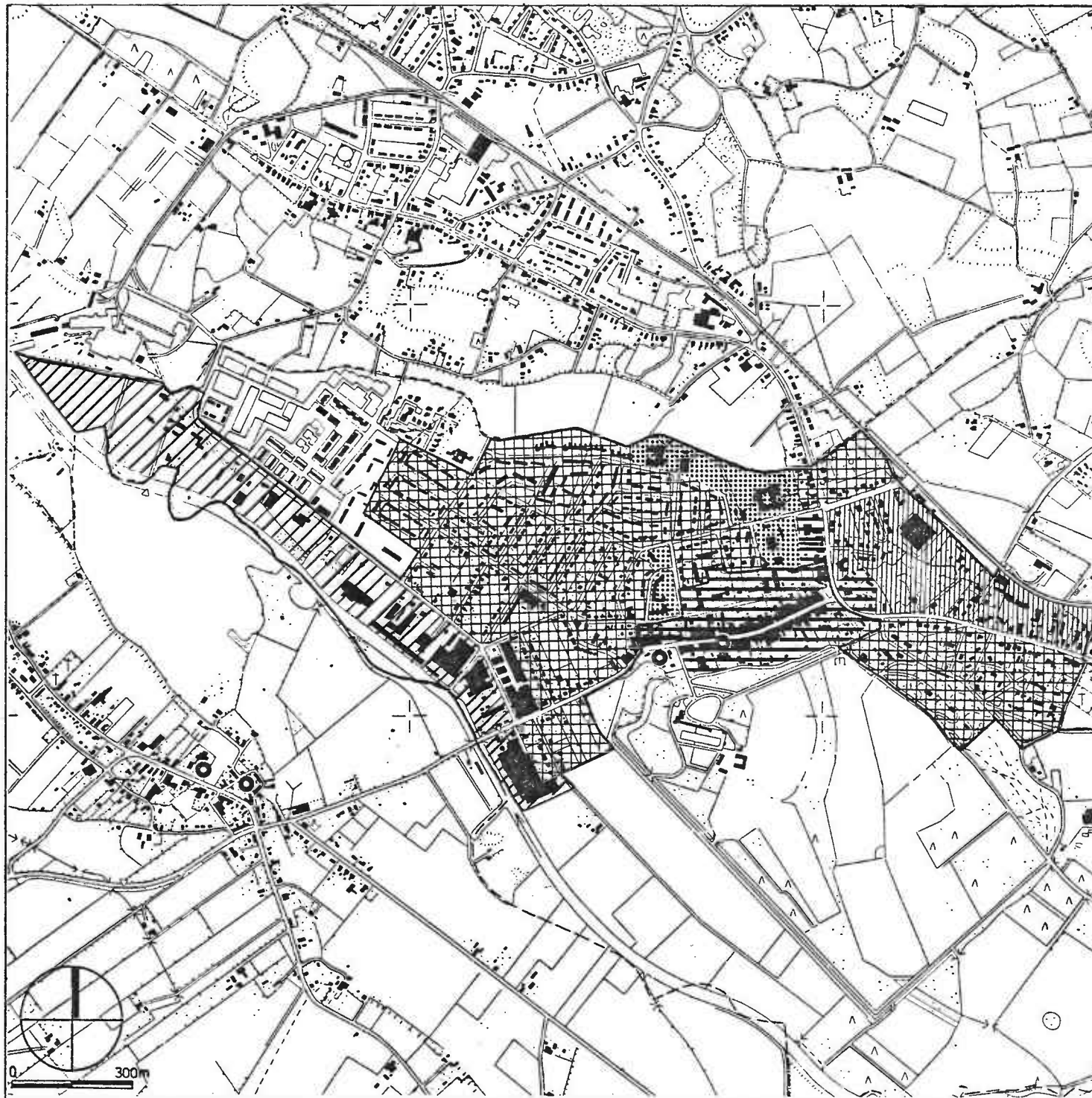
Binnen de gebieden met een overwegend woonkarakter dient de bestemmingsregeling afgestemd te zijn op het bevestigen c.q. versterken van de woonfunctie. Dat betekent dat slechts die vestigingen toelaatbaar zijn die hier door aard of ligging geen afbreuk aan doen. Te denken valt daarbij aan een ambachtelijk bedrijf, klein kantoor of school. Deze zullen gedetailleerd moeten worden bestemd om verdere uitbouw of wijziging in negatieve zin te voorkomen.

d. Als laatste zône is er het gebied ten zuidwesten van de spoorlijn, een gebied met een zeer gemengd karakter waarin bedrijven van allerlei aard, naast woonfuncties voorkomen. Gepoogd wordt om binnen dit gebied door het leggen van bestemmingen enige structuur aan te brengen.

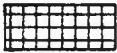
Het meest noordelijke deel krijgt een bestemming als woongebied. De strook langs de spoorlijn wordt, overeenkomstig het thans overheersende karakter geheel bestemd voor ambacht en handel. De thans nog onbebouwde gedeelten binnen deze strook bieden nl. onvoldoende potenties voor andere mogelijkheden, terwijl omgekeerd de potentiële voorwaarden voor genoemde bestemming erg hoog is. Ten oosten van de Varsseveldseweg treffen we weer een gedeelte waar het woonkarakter overheerst en waarin enkele kantoren en winkels voorkomen. Aan de oostzijde van deze zône tenslotte bevindt zich een clustering van een aantal bedrijven.

In principe wordt de hoofdfunctie binnen de zône als positief beschouwd en wordt de toelaatbaarheid van andere functies daaraan getoetst. Omgekeerd moet ook worden getracht het voorkomen van functies buiten hun hoofdzône te beperken.

Hiertoe is gekozen voor een nadere bestemming, binnen de diverse hoofdcategorieën, welke specifiek is gericht op het huidige gebruik. Deze nadere bestemming is aangegeven middels een codering, welke is ontleend aan de "Standaard Bedrijfsindeling 1974" van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Slechts via een vrijstelling kan een verandering van een nadere bestemming, indien dit gewenst is, plaatsvinden.

zonering kom Terborg

- woongebied
- centrumgebied
- woon/werkgebied
- openbare-en bijzondere bebouwing
- industriegebied

Om een inzicht te geven in de gevolgde systematiek van de gehanteerde bedrijfscodering is deze in haar geheel als bijlage aan deze toelichting toegevoegd.
De plankaart is opgezet in twee delen, kaart A en kaart B. Kaart A regelt de bestemmingen, terwijl op kaart B de nadere bestemmingen, hoogten, goothoogten en bebouwingspercentages zijn aangegeven.

7.2 Bestemmingsregelingen.

7.2.1 Woondoeleinden.

De woonbestemming binnen het plan is grotendeels geregeld in bouwstroken, zoals dat ook in het vigerend plan het geval is. Middels een indeling in bebouwingscategoriën is een onderscheid gemaakt naar aantal aaneen te bouwen woningen, goothoogte, gevelbreedte en zijdelingse perceelsafstand.
Binnen de doorgetrokken bouwstroken is een capaciteit van ruim 25 woningen. Deze capaciteit moet echter (voor het grootste deel) nadrukkelijk als theoretisch worden beschouwd.

7.2.2 Doeleinden van handel en bedrijf.

Over het algemeen zijn voor deze categorie zeer gedetailleerde en gedifferentieerde regelingen opgenomen.
De uitlopers van het centrumgebied, langs het St. Jorisplein en de Doetinchemseweg hebben de bestemming "centrumdoeleinden" gekregen, bedoeld voor de vestiging van bedrijven en instellingen die in een centrum thuis horen. De verscheidenheid van vestigingen die hier reeds aanwezig is kan hierin worden gevat, terwijl een redelijke expansiemogelijkheid wordt geboden. Ook kan niet-passende bedrijvigheid binnen dit kader worden geweerd.
De bestemming "detailhandel" is slechts gelegd op een aantal buiten het centrum gelegen, maar wel onmiddellijk daarbij aansluitende bedrijven. Middels een nadere bestemming is zeer specifiek de bestaande toestand gevolgd. B en W hebben echter de mogelijkheid gekregen om vrijstelling te verlenen ten behoeve van het wijzigen in een andere (nadere) bestemming.
De winkels die verspreid voorkomen zijn geregeld in de bestemming "woondoeleinden", waarbij dan is bepaald, dat een winkel in het pand is (blijft) toegestaan.
Kantoren en horecavestigingen, voor zover gelegen buiten het gebied met de bestemming "centrumdoeleinden" zijn als zodanig bestemd. Daarbij hebben alleen de horecabedrijven een nadere bestemming gekregen, middels een codering op de plankaart.
Bedrijven met een ambachtelijk en (groot-) handelskarakter zijn bestemd tot "ambacht en handel", terwijl de overige grotere bedrijven bestemd zijn tot "industrie". Bij beiden is een onderscheid gemaakt tussen bedrijven die incidenteel (tussen de woonbebouwing) voorkomen en de bedrijven die op collectieve bedrijfterreinen gevestigd zijn.

De eerste categorie heeft weer een specifieke nadere bestemming gekregen, gekoppeld aan een vrijstellingsmogelijkheid van B en W om deze (slechts in niet-ongunstige zin) te kunnen wijzigen. Van de tweede categorie (bedrijven op collectieve bedrijfterreinen) is in een tweetal, tot de voorschriften behorende, bijlagelijsten aangegeven, welke soorten bedrijven in welke gebieden toelaatbaar worden geacht. De gewenste afstand tussen bedrijven en woonbestemming heeft mede ten grondslag gelegen aan het onderscheid tussen beide lijsten, welke overigens zijn gebaseerd op de "Staat van inrichtingen en bedrijven" zoals die door de Vomil inspectie in Gelderland is opgesteld.

7.2.3 Bijzondere doeleinden.

De in het plangebied voorkomende bijzondere bebouwing is - binnen de hoofdgroep - weer middels een nadere aanduiding specifiek bestemd. Daarbij is het huidige gebruik van gronden en opstallen (uiteraard) als criterium gehanteerd.

7.2.4 Verkeersdoeleinden.

Het is van belang om in de bebouwde kom van Terborg een goede ordening in de afwikkeling van het verkeer aan te brengen. Daartoe kan de ruimte ten behoeve van het rijdend verkeer worden verdeeld in een drietal categorieën, te weten:

- a. wegen met belangrijke stroomfunctie (hoofdroutes)
- b. straten met een gemengd stroom- en erffunctie (buurtstraten)
- c. straten met een overheersende erffunctie (woonstraten).

Dit houdt in dat van de onder a en b genoemde wegen (hoofdroutes en buurtstraten) de wegprofielen gedetailleerd zijn bestemd. Hierin zijn zowel de wegen, als de fiets- en voetpaden alsmede de parkeerplaatsen nauwgezet aangegeven.

De straten met een overheersende erffunctie hebben de meer flexibele bestemming "woonstraat" gekregen. Hierdoor wordt voor deze straten een grotere vrijheid geschapen ten aanzien van de inrichting. Deze kan daardoor, waar nodig, beter op de woonfunctie worden afgestemd.

8. Het plan.

8.1 Beschrijving deelgebieden.

Hierbij zal - omwille van de overzichtelijkheid - de indeling worden aangehouden welke ook bij de inventarisatie werd gehanteerd.

8.1.1 Het gebied ten oosten van de Paasberglaan en de Doetinchemseweg.

- a. In het gedeelte ten zuiden van de Silvoldseweg overheerst de woonfunctie in sterke mate. Bij het bestemmen daarvan is er voor gezorgd, dat de openheid, die zo kenmerkend is voor vooral het meest zuidelijke deel, gewaarborgd wordt.
De bedrijfsvestigingen die hier voorkomen zijn overeenkomstig het huidige gebruik bestemd. Dat geldt voor het garagebedrijf de Boer, zowel als voor het loodgietersbedrijf op de hoek van de Vlasberg. Daarbij is voor het garagebedrijf reeds rekening gehouden met de geplande uitbreiding.
Langs de zuidzijde van de Silvoldseweg treffen we verder nog aan een centrale van de P.T.T., het kantongerecht en het politiebureau, allen specifiek bestemd binnen de categorie bijzondere bebouwing. Daarnaast is het kantoor van de Hame-landstichting als zodanig bestemd. Verder treffen we aan de oostzijde nog aan de begraafplaats. Het zandpad dat daarlangs gelegen is heeft - om het karakter daarvan te behouden - de bestemming "onverharde weg" gekregen. Ditzelfde geldt voor het verbindingsweggetje tussen de Paasberglaan en 't Veld.
- b. In het gebied ten oosten van de Varsseveldseweg treffen we, aansluitend aan de plangrens, een clustering van een drietal bedrijven. Deze vormen ruimtelijk een eenheid, reden waarom ze niet specifiek zijn bestemd maar als een collectief bedrijfsterreintje zijn behandeld. Daarbij is een uitbreidingsmogelijkheid aan de westzijde geboden, ten westen van het bestaande weggetje.
Dit gaat ten koste van de woningen aldaar, die echter reeds een zeer marginale en feitelijke onacceptabele woonsituatie boden. Een ruime groenzône scheidt het bedrijfsterrein van de woningen langs de Boeckhorststraat. De begrenzing aan de zijde van de Silvoldseweg is zodanig gekozen, dat de woonfunctie langs deze weg zoveel mogelijk wordt behouden.
Verder komen in dit gedeelte een tweetal kantoren en een tweetal horecabedrijven voor, welke laatsten specifiek zijn bestemd.
- c. Het gebied tussen Stationsweg/spoorlijn/Varsseveldseweg en St. Jorisplein.
Het gedeelte aan het St. Jorisplein heeft de bestemming "centrumdoeleinden" gekregen. Hierin worden het daar aanwezige horecabedrijf, de kegelbaan, alsmede een antiekwinkel gevat. Bovendien heeft deze zône een ruime begrenzing gekregen, wat uitbreiding van centrumgerichte activiteiten op deze plaats mogelijk maakt, als een afronding van het centrumgebied rond het St. Jorisplein.
De zône langs de spoorlijn bevat reeds een aantal bedrijven, merendeels in de (groot-) handelssector. Deze zijn hier specifiek bestemd. Het daar tussen gelegen, thans nog braakliggende, terrein heeft eveneens een groothandelsbestemming gekregen.

Door de weg langs de spoorlijn, alsmede het gebied voor het station, een globale bestemming ten behoeve van verkeersdoeleinden te geven wordt getracht te anticiperen op in het structuurplan nader uit te werken gedachten ten aanzien van de verkeersstructuur.

B en W moeten deze globale bestemming t.z.t. nader uitwerken. Hiermee kan worden ingespeeld op een mogelijk sterkere verkeersfunctie van deze weg, ter ontlasting van met name het St. Jorisplein.

Verder is het Gezinsvervangend tehuis op de hoek van de Doetinchemseweg en de Stationsweg als zodanig bestemd.

- d. Het gedeelte tussen Stationsweg en Akkermansbeek heeft een zuivere woonfunctie. Voor de opvulling van het binnengebiedje is een apart plan ("Stationsweg-West") in procedure. Dit gedeelte is daarom nu buiten het plangebied gehouden en slechts figuratief aangegeven.

8.1.2 Het gebied ten noorden van het centrum.

In het nog te ontwikkelen bestemmingsplan van het centrum van Terborg zal een visie op het functioneren van de stad als geheel worden ontvouwd en zal voor eventuele nieuwe ontwikkelingen plaats gereserveerd worden. Om aan die ontwikkelingen recht te doen en de uitwerking van die visie mogelijk te maken, was het gewenst, een ruime marge om het centrum uit het komplan te houden. Niet alleen in het eigenlijke centrum zelf, maar ook in de onmiddellijke omgeving hiervan, moet immers ruimte zijn om bepaalde ontwikkelingen een kans te kunnen bieden.

Vanwege de relatie met het centrum en het thans reeds sterk gedifferentieerde beeld is de zône ten westen van de Doetinchemseweg bestemd voor "centrumdoeleinden". Hiermee wordt recht gedaan aan de aanwezige winkels, kantoren en woningen. Ter afronding hiervan is aan de Damstraat - achter de supermarkt van Heto - de bestemming "meergezinshuizen" opgenomen, waarin op de begane grond winkels zijn toegestaan.

Het kantoortje aan de Doetinchemseweg is als zodanig bestemd en wel zodanig, dat de ruimte aan de voorzijde onbebouwd blijft, dit ter opvang van de (eigen) parkeerbehoefte.

Het verderop tegen de Akkermansbeek gelegen timmerbedrijf, alsmede de antiekschuur daarachter zijn niet positief bestemd.

De ongewenstheid van een bedrijfsontwikkeling op deze plaats, alsmede de huidige bedrijfssituatie zijn daarvoor de overwegingen geweest.

In dit plangedeelte van het plangebied komen een groot aantal voorzieningen voor. Deze zijn bestemd in de categorie "openbare en bijzondere bebouwing" met een nadere bestemming, gericht op het gebruik. Dit betreft een aantal scholen, alsmede een dagverblijf, het verpleegtehuis St. Antonia, de brandweergarage aan de Industrieweg en het Wit-Gele Kruisgebouw aan de Elsensohnstraat. De sporthal aan de van Wischstraat is - tesamen met het aangrenzende sportveld - bestemd, binnen de hoofdgroep Recreatieve Doeleinden, tot sportvoorziening.

Het schildersbedrijfje aan de Elsensohnstraat is conform het huidige gebruik bestemd.

Tenslotte zij opgemerkt dat de plangrens zodanig is gekozen, dat de inmiddels gerealiseerde bejaardenwoningen op het voormalige terrein van verpleeghuis "Sint Antonia" zijn opgenomen.

De rest van dit terrein zal in het centrumplan worden meegenomen.

8.1.3 Het gedeelte ten westen van het centrum.

Dit gebied draagt het meest duidelijk een woonkarakter. Hierin is op een tweetal plaatsen ruimte geschapen voor een bescheiden uitbreiding van het aantal woningen. Het betreft daarbij de invulling van de open ruimte aan de IJsselstraat, alsmede het aanvullen van de straatwand langs de Meidoornsstraat. Daarnaast is nog een geringe uitbreiding mogelijk binnen de (doorgetrokken) bouwstroken. De diepte van de bouwstroken is - op enkele uitzonderingen na - overal verruimd tot 12 m. Hierdoor is een grotere flexibiliteit in de uitbouw mogelijkheden ontstaan.

De zone langs de Ettensestraat tussen de Tuinstraat en de Hamelstraat, heeft de bestemming "Detailhandel" gekregen, zonder nadere bestemming. Hierin zijn de aanwezige speelgoedzaak, alsmede de winkel van de voormalige postzegelhandel gevat. De geringe potenties van dit gebiedje voor een woonfunctie, maar vooral de ligging tegen het centrum hebben hiertoe geleid. Dezelfde bestemming, maar wel voorzien van een nadere aanduiding conform het huidige gebruik, is gegeven aan een bakkerij, een loodgietersbedrijf en de nieuw gebouwde supermarkt, allen gelegen aan de Vulcaanstraat. Ten aanzien van het loodgietersbedrijf is daarbij rekening gehouden met een uitbreidingsmogelijkheid, conform eerder gedane toezeggingen. De groentewinkel op de hoek van de Vulcaanstraat en de IJsselstraat, alsmede de voormalige supermarkt (hoek Vulcaanstraat/Tuinstraat) zijn, gezien de huidige situatie, niet meer positief bestemd maar hebben de bestemming "woondoeleinden" gekregen. Voor het terrein op de hoek van de Vulcaanstraat en de Tuinstraat gaan daarbij de gedachten uit naar meergezinswoningen.

Het horecabedrijf aan de Ettensestraat is bestemd overeenkomstig het huidige gebruik, met daarbij een ruime uitbreidingsmogelijkheid. In de bestemming "Ambacht en Handel" is het aannemersbedrijf aan de Ettensestraat conform het gebruik bestemd. Datzelfde geldt voor een aantal kleinere bedrijfjes in dit plandeel.

8.1.4 De bedrijvenszone langs de Oude IJssel.

Het gehele gebied langs de Oude IJssel wordt in beslag genomen door ambachtelijke en industriële bedrijven en vormt daarmee een collectief bedrijfsterrein, wat ontsloten (en grotendeels begrensd) wordt door de daarlangs gelegen IJsselweg. Binnen deze zone komen een tweetal bestemmingen voor, te weten "Industrie" en "Ambacht en Handel". De bestemming "Industrie" omvat een tweetal gebieden:

- a. De zuidelijke helft van de totale bedrijvenszone, waar van oudsher reeds een aantal industriële bedrijven zijn gevestigd. Hierin treffen we aan een steenfabriek, een houthandel, een machinefabriek, een tweetal metaalwarenfabrieken en een staalconstructiebedrijf, alsmede de werkplaats van het waterschap "De Oude IJssel".
- b. De meest noordelijke punt van de zone, tussen de Oude IJssel en Akkermansbeek gelegen, wat nog grotendeels in ontwikkeling is.

Beide gebieden hebben dezelfde regeling gekregen, als collectief bedrijfsterrein b.

Hierin zijn - krachtens bijlagelijsten - toegestaan inrichtingen die geheel gescheiden dienen te zijn van woonbebouwing, met een gewenste afstand van 100 m tot deze woonbebouwing.

Hoewel met name het onder a genoemde gebied deels daar niet geheel aan voldoet is hier toch voor deze regeling gekozen van wege de aard der gevestigde bedrijven, alsmede de toch wel duidelijk aanwezige ruimtelijke scheiding.

De bestemming "Ambacht en Handel" omvat het resterende deel (het middengebied) van deze zone. Hierin zijn thans een groot aantal kleine tot middelgrote bedrijfjes gevestigd, vaak met bedrijfswoningen. In dit gedeelte zijn bedrijven toegelaten waarvan de ligging aan de rand van de woonbebouwing geen bezwaar oplevert.

Het bouwconstructiebedrijf "De Oude IJssel", gevestigd aan de oostzijde van de IJsselweg is middels een nadere bestemming weer specifiek bestemd. De ligging, onmiddellijk tegen het woongebied, gaf hier aanleiding toe. Dat zelfde geldt voor het inktfabriekje "Klutman" en het metaalbedrijf "Thermetaal".

De woningen aan de Ettensestraat zijn - ook waar het bedrijfswoningen betrof - bestemd tot eengezinswoningen. Hiermee wordt beoogd om een goed entreebeeld van Terborg te waarborgen.

8.2 Verkeer.

8.2.1 Inleiding.

De afwikkeling van het verkeer in Terborg is op een aantal punten problematisch te noemen. Veel doorgaand autoverkeer beweegt zich door de kern (Doetinchemseweg-Silvoldseweg-Varsseveldseweg en Ettensestraat). Door verlenging van de A-15 en aanleg van het Slingertracé zal deze problematiek voor een deel worden opgelost. De problematiek van het verkeer in de Hoofdstraat zal in het kader van het centrumplan moeten worden opgelost.

Daarnaast is het van belang om ook in het overig deel van de bebouwde kom van Terborg een goede ordening in de afwikkeling van het verkeer te brengen.

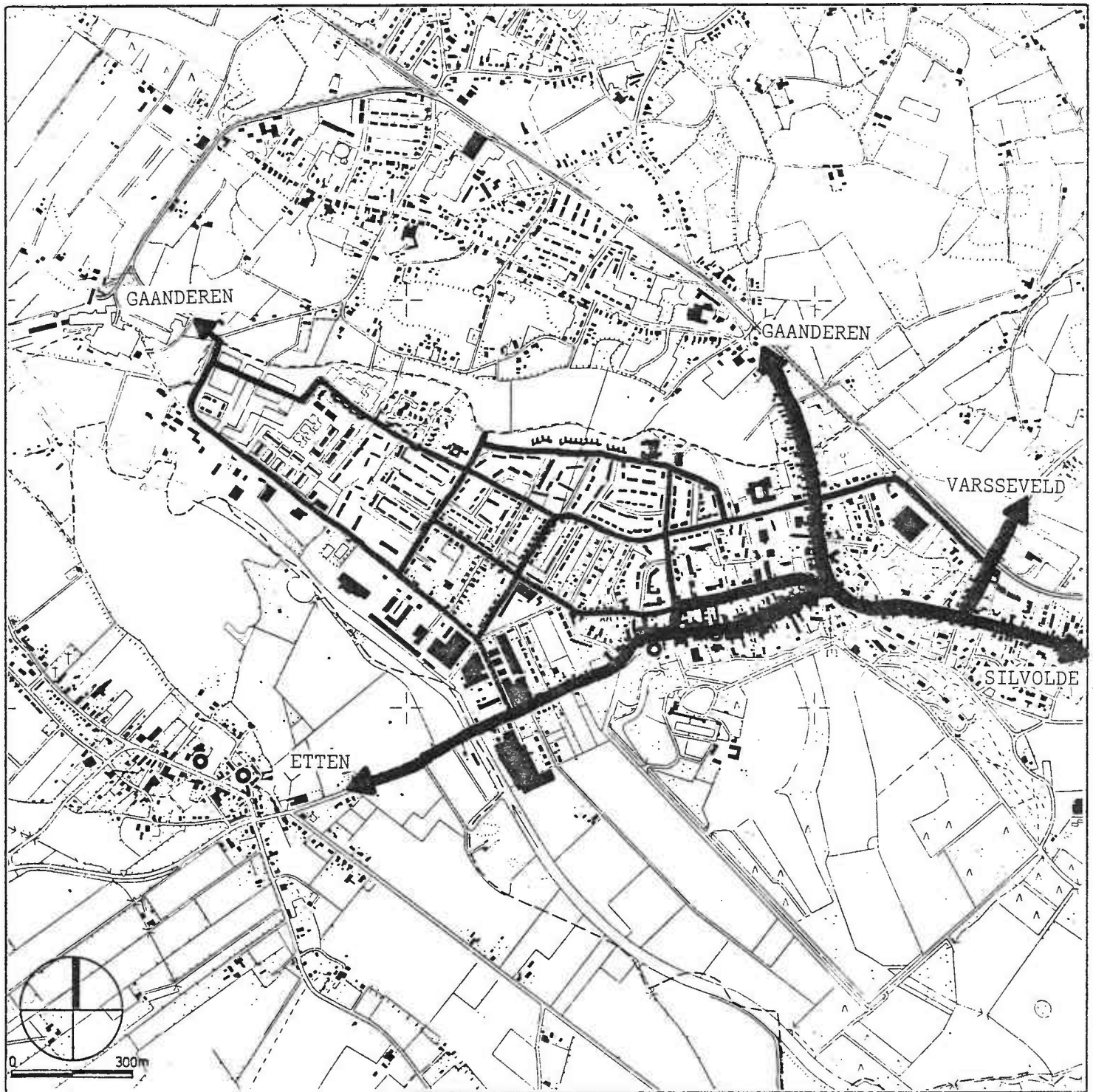
8.2.2 Wegenstructuur.

Als hoofdroutes moeten worden aangemerkt, naast de voornoemde externe ontsluitingswegen, de routes die het centrum verbinden met de woonbuurten en de omliggende kernen, alsmede de routes die het bedrijfsterrein bereikbaar maken.

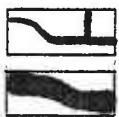
Vooralsnog vormen de Doetinchemseweg en de Silvoldseweg een belangrijke hoofdroute. In het kader van het structuurplan voor Terborg en Silvolde zal worden voorgesteld om deze functie te verleggen naar een tracé, parallel aan de spoorlijn, vanaf de Stationsweg naar de Silvoldseweg. In de eindsituatie zullen de Doetinchemseweg en de Silvoldseweg nog wel een belangrijke functie voor de bereikbaarheid van het centrum vervullen.

De overige hoofdroutes binnen de kom van Terborg zijn:

- Ettensestraat ten behoeve van het verkeer naar en van de richting Etten
- IJsselweg ten behoeve van de bereikbaarheid van het bedrijfsterrein
- Industrieweg ten behoeve van de bereikbaarheid van het bedrijfsterrein langs de IJsselweg en de aangrenzende woonbuurten vanaf de Doetinchemseweg.

infrastructuur

intern wegennet

extern wegennet

Als buurtstraten kunnen fungeren de straten, die in eerste instantie aansluiten op de hoofdroutes en een verdeelfunctie hebben ten behoeve van achterliggende woonstraten. Als zodanig kunnen de volgende straten worden aangeduid:

- Acerstraat-Julianastraat
- Vulcaanstraat tussen Julianastraat en Walstraat
- Borgsche Rieten
- de route van Wischstraat-Bosboomstraat-Elsensohnstraat

Deze straten zijn dan ook allen gedetailleerd bestemd.

De overige straten binnen het plangebied hebben een overwegende woonfunctie, dat wil zeggen hier is het vervullen aan de erf-functie belangrijker dan een vlotte doorstroming van het verkeer. Dit betekent dat ten aanzien van de vormgeving van deze straten andere eisen gelden dan bij de eerste twee categorieën.

In deze categorie kunnen straten in het algemeen desgewenst tot specifiek woonstraat worden ingericht of kan zelfs een woonerf-status worden nagestreefd. Daartoe is hier de bestemming "woon-straat" gehanteerd, wat een grotere flexibiliteit in de inrichting mogelijk maakt. In de woonbuurten moeten daarnaast zodanige maatregelen worden getroffen, dat sluipverkeer door de woonbuurten heen wordt voorkomen. In dit kader zouden op de Borgsche Rieten maatregelen genomen moeten worden, om te voorkomen dat deze route als sluiproute gaat fungeren van de IJsselweg naar de Doetinchemseweg en omgekeerd.

Voor het fietsverkeer tenslotte is het van belang, dat door aanleg van het Slingertracé en verlenging van de A-15 de kom van Terborg van veel doorgaand autoverkeer wordt ontlast. Aparte voorzieningen voor fietsers zijn daardoor in het algemeen niet noodzakelijk.

8.2.3 Openbaar vervoer.

Door de huidige lijnvoering van het openbaar vervoer wordt slechts een vrij beperkt deel van Terborg bediend. Terborg-West valt volledig buiten de invloedssfeer van het openbaar vervoer door de grote loopafstand tot de halteplaats. De bediening aan de bebouwde kom van Terborg door het openbaar vervoer zou verbeterd kunnen worden, door de bussen naar en van de richting Etten te voeren hetzij via de IJsselweg en de Industrieweg hetzij (nog beter) via de IJsselweg-Julianastraat-Industrieweg. Om deze mogelijkheden open te houden, moet op deze routes voldoende dwarsprofiel beschikbaar zijn en blijven.

Om de aansluiting van het openbaar vervoer per bus en per trein te optimaliseren, is het daarnaast gewenst om alle buslijnen langs het NS-station te voeren.

8.3 Capaciteit.

Het plan "Kom Terborg" voorziet in een geringe uitbreiding van de bouwmogelijkheden in het stadje.

Deze plancapaciteit is in drie soorten te onderscheiden:

a. Opvulling van open terreinen.

Het plan voorziet hierin op een tweetal plaatsen:

- Tussen (en aan) de Rozenstraat en de Tuinstraat, waarin een invulling is gedacht, conform een concreet plannetje, wat voorziet in de bouw van 18 woningen ten behoeve van bejaarden. Bij volledige realisering hiervan zullen 6 bestaande woningen gesloopt worden. Dit betekent dus een resterende netto-capaciteit van 12 woningen.

- Aan de Meidoornstraat, waar op het open middengebied 5 woningen kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast kan nog een tweetal woningen worden gebouwd aan de IJsselweg, op dat zelfde terrein. De capaciteit van dit gedeelte kan daarmee dus worden gesteld op 7 woningen, welke zeker niet in woningwetsfeer kunnen worden gerealiseerd.
- b. Door de wijze van bestemmen van de bestaande woningbouw kunnen in de doorgetrokken bouwstroken mogelijkheden ontstaan om op een aantal sterk verspreide plaatsen nog enkele woningen te realiseren. In totaal kan de capaciteit die op deze manier ontstaat worden gesteld op ca. 15 bouwmogelijkheden. Deze moeten echter allen nadrukkelijk als theoretische capaciteit worden bestempeld.
- c. Op een tweetal plaatsen (aan de Damstraat en op de hoek Vulcaanstraat/Tuinstraat) is een mogelijkheid geschapen voor de bouw van meergezinswoningen. De capaciteit van deze plekken tesamen kan worden geschat op ca. 11 woningen.

9. Economische uitvoerbaarheid.

Naar de economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is een onderzoek ingesteld.

Een exploitatie-opzet maakt als bijlage onderdeel uit van de toelichting bij het plan.

10. Resultaten overleg.

Het voorontwerp-bestemmingsplan Kom Terborg werd met dat voor de kom van Silvolde besproken in de Subcommissie Gemeentelijke Plannen van de Provinciale Planologische Commissie van 13 januari 1977.

De door deze Subcommissie gemaakte opmerkingen, die op beide plannen betrekking hadden waren: Tussen Terborg en Silvolde ontstaat een steeds nauwere relatie.

Bij de plannen voor Terborg en Silvolde worden beschouwingen over de verdergaande integratie van beide kernen node gemist. Beide dorpen zijn thans met elkaar vergroeid en vormen één totaliteit met het centrum van Terborg als hoofdmotief.

In dit verband ware de centrale ruimte ten zuiden van de aaneengegroeide bebouwing van Terborg en Silvolde bij het plan voor het centrum van Terborg te betrekken.

Bij de verdere planopzet dient aan de ligging van het station in Terborg de nodige aandacht te worden geschonken.

Dit station dat vrij excentrisch is gelegen, dient een meer centrale functie in het geheel te verkrijgen.

Wat betreft de opzet, een versterking van de beide centra te bewerkstelligen, verdient het aanbeveling te waken voor een overbewinkeling. In de beide komplannen ware (in afwachting van de Centrumplannen) te volstaan met legalisering van de bestaande situaties.

In de toelichtingen bij de beide plannen is terecht opgemerkt, dat in de dorpskommen van Terborg en Silvolde sprake is van een slecht gestructureerde industriële spreiding ("woonwijk verkrottende inrichtingen"). De consequenties hiervan zijn echter niet in de plannen terug te vinden.

Daarentegen wordt de plaatselijke situatie juist door het toestaan van verschillende bedrijfsuitbreidingen en het projecteren van woningbouwmogelijkheden op ongunstige situaties nog verslechterd.

Het is gewenst om in de beide bestemmingsplannen ten aanzien van de bedrijfsbestemmingen een regeling op te nemen, waarbij op bepaalde plaatsen uitsluitend bepaalde categorieën bedrijven worden toegelaten naar de mate van aantasting van de woonomgeving. Daarnaast dienen de verplaatsingsmogelijkheden van de "woonwijk verkrottende inrichtingen" nader te worden onderzocht. Een ander voor het woonmilieu ongunstig element is de afwikkeling van het verkeer.

In Terborg en Silvolde beweegt zich veel doorgaand verkeer, waardoor een onhoudbare situatie is ontstaan.

Ten aanzien van het plan voor Terborg werd bovendien door de P.P.C. het volgende opgemerkt:

- In het plan is ruimte geschapen voor nieuwe ontwikkelingen op het terrein dat eerder door het verpleegtehuis "St. Antonia" in beslag werd genomen. Op deze plaats zou, volgens de toelichting, in de huisvesting van bejaarden kunnen worden voorzien. Gelet echter op de thans gehanteerde prognoses voor het aantal personen boven de 65 jaar en gezien de van rijkswege vastgestelde 7% norm is de behoefte aan verzorgingsbedden tot 1985 reeds gedekt.

Uitbreiding van de huisvestingsmogelijkheden voor bejaarden is dan alleen nog mogelijk in de vorm van bejaardenwoningen of een service-flat.

- Bij een gebouw met het nu geplande volume zijn de huisvestingsmogelijkheden zodanig dat een bijzonder grote concentratie van bejaarden ontstaat.

Voor de in de toekomst onvermijdelijke doorstroming vanuit een serviceflat naar een verzorgings- c.q. verpleegtehuis zijn bovendien onvoldoende mogelijkheden aanwezig, met alle sociale gevolgen van dien.

- De voorgestelde grootte van deze bejaardenbebouwing (lang 80 m, hoog 18 m) past niet in deze kleinschalige omgeving.
- Bij de bestemming "openbare en bijzondere doeleinden" gelegen ten westen van het hiervoor bedoelde gebouw is de hoogte niet geregeld.
- De dwarsprofielen 9 en 11, betrekking hebbend op de Rijksweg, komen niet overeen met de bestaande situatie.

Ten aanzien van de voorschriften werd gesteld, dat

- in de begripsbepalingen, in de definitie van "detailhandel" het "afleveren van goederen" niet ware op te nemen (art. 1),
 - de bepaling, dat bij een eengezinshuis zonder meer een praktijkruimte mag worden gebouwd met een oppervlakte van 45 m², de Subcommissie te ver gaat. In het kader van de rechtsbescherming van de belanghebbende burger (omwonende) ware hieraan een vrijstellings- en bezwarenprocedure te koppelen (art. 6),
 - de vrijstellingsbepaling bij een wat hogere bebouwing (openbare en bijzondere bebouwing") inhoudt, dat een extra bouwlaag zou kunnen worden gerealiseerd. Deze vrijstelling gaat wel erg ver (art. 27),
 - de term "winkelmagazijn" onvoldoende duidelijk maakt of het hier gaat om een magazijn (dus opslag) van een elders gevestigde winkel of dat het hier een zelfstandige winkelvestiging betreft.
- Indien laatstgenoemde mogelijkheid overeenstemt met de bedoelingen van het plan ware de redactie dien overeenkomstig te wijzigen (art. 31),
- de tekst van de artikelen 39 en 42, beide lid 2 sub a en b ware te wijzigen.

Naar aanleiding van de door de P.P.C. gemaakte opmerkingen zijn de volgende punten in het plan veranderd:

- Alle bedrijven in het plangebied zijn geïnventariseerd. Hierbij is de aard van het bedrijf nagegaan, de uitbreidingsmogelijkheden, die per bedrijf in het voorontwerpplan waren opgenomen en de relatie tot de woonbebouwing. De bedrijven gelegen tussen de woonbebouwing zijn bestemd conform het bestaand gebruik, volgens het systeem van de "nadere bestemming". Slechts de bedrijven, gelegen op collectieve bedrijfsterreinen hebben een wat ruimere bestemming gekregen. Het handhaven van het woon- en leefmilieu heeft bij het regelen van de bedrijfsbestemmingen voorop gestaan.
- Het gebied waarop vroeger het verpleegtehuis "St. Antonia" was gevestigd is buiten het plangebied gebleven. In het nog te ontwikkelen centrumplan voor Terborg zal, in samenhang met de omgeving, de juiste bestemming voor dit terrein worden gezocht.
- In de bestemming "openbare en bijzondere doeleinden" wordt de maximaal toegestane hoogte geregeld.
- De dwarsprofielen over de Rijksweg zijn aangepast aan de gewijzigde situatie aldaar.

Wat betreft de voorschriften:

- de definitie van "detailhandel" is gewijzigd.
- voor het bouwen van een praktijkruimte is een vrijstellingsregeling opgenomen (art. 12, tweede lid).
Bij verlenging van vrijstelling moet de bezwaren- en beroepsprocedure, als vervat in de bij de voorschriften behorende bijlage B, gevolgd worden (art. 12, vijfde lid).
- de vrijstellingsmogelijkheid tot het hoger bouwen dan de op de plankaart aangegeven maximale hoogte, bij openbare en bijzondere bebouwing is vervallen.
- de bestemming "winkelmagazijn" is vervallen.
De bestaande winkels zijn of geregeld in de bestemming "detailhandel" (met nadere bestemmingen), of in die van "centrumdoel-einden" of in die van "eengezinshuizen", met daarbij de aanduiding op de plankaart "winkels toegestaan".
Het systeem van nadere bestemmingen is gekoppeld aan een vrijstellingsmogelijkheid. In principe is een levensmiddelenbedrijf als zodanig bestemd, een slagerij idem enzovoorts (om enkele voorbeelden te noemen). Via de vrijstelling kan een bepaalde winkel in een ander soort winkel worden veranderd, mits hierdoor geen ongunstige gevolgen voor het woonmilieu ontstaan.
- het nu gevolgde systeem van "nadere bestemmingen" houdt in, dat het gebruik van terreinen en gebouwen met een "handel en bedrijf" bestemming voor (ongewenste) detailhandelsactiviteiten is uitgesloten. Bij het vroeger gevolgde systeem, met ruimere bestemmingsomschrijvingen, moesten hiertegen waarborgen worden ingebouwd.

11. Wijzigingen bij de vaststelling.

Het ontwerp-bestemmingsplan is op 19 juni 1980 voor een talrijk publiek in een daarvoor belegde voorlichtingsavond toegelicht. Daarnaast heeft het plan vanaf 5 juni 1980 gedurende een maand voor het publiek ter inzage gelegen. Tegen het ontwerp-plan zijn 14 bezwaarschriften ingediend. Van de geboden gelegenheid om de bezwaarschriften mondeling toe te lichten is door bijna iedereen gebruik gemaakt.

De bezwaarschriften hebben ertoe geleid dat ten opzichte van het ontwerp-plan de volgende wijzigingen zijn aangebracht:

- Enige uitbreidingsmogelijkheid is gegeven aan een aannemersbedrijf, aan de zuidzijde van de Ettensestraat, omgeven door een ruime groenstrook.
- Het loodgietersbedrijf Marriet, gevestigd op de hoek van de Silvoldseweg en de Vlasberg heeft een ruimere bouwmogelijkheid gekregen. Daartoe is de bebouwingsgrens iets verschoven in de richting van de Vlasberg, waar nog enige ruimte aanwezig was.
- De bouwmogelijkheden op de hoek van de Bergweg en het Terborgseveld zijn vergroot. Hier ontstaat thans een capaciteit van 4 nieuwe woningen (was 2).
- Waar dit mogelijk en verantwoord was is de erfbestemming zodanig uitgebreid dat naast een woning de bouw van een aangebouwde garage mogelijk wordt. Het betreft hierbij vooral hoekpercelen.
- In de voorschriften is artikel 5, lid 3, zodanig gewijzigd, dat daarmee de mogelijkheden tot het bouwen van bijgebouwen op het binnen het bebouwingsvlak gelegen perceelsgedeelte worden verruimd.
- Het winkelpand Silvoldseweg 21-23 heeft een gerichte bestemming gekregen t.b.v. detailhandel.
- De figuratie van het bestemmingsvlak van het loodgieters- en elektrabadrijf op de hoek van de Vulcaanstraat en de Schoolstraat is enigszins gewijzigd. Daarbij zijn de bebouwingsmogelijkheden wat ingeperkt, terwijl de situering van de groenstrook aan de noord-oostzijde iets verschoven is t.o.v. het ontwerp-plan.
- De bedrijvenstrook aan de Stationsweg is omgevormd tot een collectief bedrijfsterrein. De bouwmogelijkheden zijn niet meer per bedrijf strak omgrensd, waardoor een ruimere uitbreidingsmogelijkheid ontstaat voor de bestaande bedrijven. Daarbij is wel een duidelijke geleiding van de voorgevels nagestreefd.
- Het pand Stationsweg 6 heeft gedeeltelijk een ambachtelijke bestemming gekregen, gericht op een groothandelsbedrijf. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de feitelijke situatie (het pand herbergt namelijk bedrijfsruimte) terwijl anderzijds een hinderlijke produktie wordt geweerd. Tevens is de maximaal toelaatbare hoogte aangepast aan de bestaande toestand en gebracht op $9\frac{1}{2}$ m.
- De bouwmogelijkheden op het terrein achter het hotel "De Roode Leeuw" zijn vergroot. Hiermee is een uitbreidingsmogelijkheid geschapen voor de hier gelegen kegelbaan. Daarnaast is de mogelijkheid opgenomen voor een aparte uitrit aan de achterzijde, naar de Looiersweg. Hierdoor wordt de moeilijke situatie aan de Doetinchemseweg ontlast, terwijl op den duur bovendien een directe voetgangersroute van het centrum (St. Jorisplein) naar het station kan ontstaan.
- De bouwstrook voor de panden Looiersweg 6 en 8 heeft een grotere diepte gekregen.

- Het metaalwarenbedrijf "Benraad" heeft aan de Ettensestraat een uitbreidingsmogelijkheid gekregen ten behoeve van de bouw van een kantoor en showroom.

Daarnaast zijn ambtshalve nog de volgende wijzigingen aangebracht:

- Naast de uitmonding van de Hasselgang op de Stationsweg is de bebouwingsgrens van de hier aanwezige antiekhandel iets teruggelegd.
- Het groothandelsbedrijf "de Graafschap", op de hoek van de Stationsweg en de Varsseveldseweg heeft een aaneengesloten bebouwingsvlak gekregen, dat de mogelijkheid biedt tot een gedeeltelijk aaneengesloten bedrijfsbebouwing te komen.
- Het pand Silvoldseweg 31 heeft een bestemming gekregen ten behoeve van een autoreparatiebedrijf, dit overeenkomstig het huidige gebruik.
- De maximale bebouwingshoogte van het bestemmingsgebied "centrumdoeleinden", gelegen op de hoek Damstraat/Oliemolenstraat is verhoogd van 7 m naar 9 m, overeenkomstig bouwplannen ter plaatse.
- Bij de schoolgebouwen zijn langs de Elsensohnstraat een tweetal parkeerstroken aangegeven.
- Langs de zuidzijde van de Vulcaanstraat, op het open terrein achter de Tuinstraat, is de bouwstrook doorgetrokken.
- Het bestemmingsvlak "centrumdoeleinden" achter de winkel (Hebo) aan de Doetinchemseweg is iets vergroot.
- De nadere bestemming van het ziekenhuis "St. Antonia" aan de Industrieweg is wat ruimer geformuleerd en wordt:
"ziekenhuizen, tehuizen en dagverblijven voor gehandicapten".
Daarnaast is het bebouwingspercentage verhoogd tot 70% en de maximum hoogtemaat van de gebouwen gebracht op 10 m.
- Het gezinsvervangend tehuis voor gehandicapten aan de Stationsstraat alsmede het dagverblijf aan de van Wischstraat hebben dezelfde nadere bestemming gekregen als het ziekenhuis.

BIJLAGE

Bedrijfscodering

Doeleinden van Handel en Bedrijf

D-Detailhandel

- 0 Detailhandel-algemeen
- 1 Detailhandel in dierlijke voedingsmiddelen
- 2 Detailhandel in plantaardige voedingsmiddelen, genotmiddelen, levensmiddelen algemeen assortiment
- 3 Apotheken
- 4 Detailhandel in medische-, parfumerie- en drogisterij-artikelen
- 5 Detailhandel in boven- en onderkleding, mode-artikelen
- 6 Detailhandel in kledingstoffen, kleinvakartikelen, textielgoederen algemeen assortiment
- 7 Detailhandel in schoeisel, lederwaren en reisartikelen
- 8 Detailhandel in woningtextielgoederen, vloerbedekking
- 9 Detailhandel in meubelen e.a. woninginrichtingsartikelen
- 10 Detailhandel in ijzerwaren, verf, behanselpapier, glas- en aardewerk e.d., huishoudelijke artikelen algemeen assortiment
- 12 Detailhandel in auto's, rijwielen e.d.
- 13 Benzine service stations
- 14 Detailhandel in drukwerk, kantoor- en schoolbenodigdheden
- 15 Detailhandel in fotografische en optische artikelen, uurwerken, gouden en zilveren voorwerpen, bijouterieën
- 16 Detailhandel in bloemen, planten, tuinbenodigdheden, dieren en dierbenodigdheden
- 17 Detailhandel in brandstoffen (excl. motorbrandstoffen)
- 18 Detailhandel gespecialiseerd in overige artikelen
- 19 Warenhuizen, postorderbedrijven en overige algemene goederen-detailhandel

H-Horeca

B-Ambacht en Handel

A. Bouwnijverheid

- 1 Burgerlijke en utiliteitsbouwbedrijven
- 2 Grond-, water- en wegenbouwkundige bedrijven
- 3 Schilders-, glazenmakers- en behangersbedrijven
- 4 Stukadoorsbedrijven
- 9 Overige afwerking van gebouwen

B. Bouwinstallatiebedrijven

- 1 Loodgieters-, fitters- en sanitair installatiebedrijven
- 2 Centrale verwarmings- en luchtbehandelingsinstallatiebedrijven, isolatiebedrijven
- 3 Elektrotechnische installatiebedrijven (B. en U.-bouw)

C. Groothandel

- 0 Groothandel algemeen
- 1 Groothandel in akkerbouwprodukten, veevoeders, sierteeltprodukten, meststoffen
- 2 Groothandel in levende dieren (excl. pluimvee)
- 3 Groothandel in textielgrondstoffen en -halffabrikaten, huiden, leder, ruwe tropische produkten (excl. rubber)
- 4 Groothandel in ertsen, metalen, minerale olieprodukten, brandstoffen
- 5 Groothandel in chemicaliën, oliën, vetten, niet-tropische oliehoudende zaden e.a. oliehoudende grondstoffen, rubber
- 6 Groothandel in hout, vlakglas, sanitair en bouwmaterialen
- 7 Groothandel in machines en apparaten voor metaal- en houtbewerking, bouwnijverheid, grafische industrie, procesindustrie; landbouwmachines, intern transportmateriaal, kantoormachines
- 8 Groothandel in machines en apparaten voor warmte- en koeltechniek; motoren, pompen, appendages, elektrotechnische en elektronische instrumenten, meet- en regelapparatuur, externe transportmiddelen, overige machines en apparaten
- 9 Groothandel in verpakkingsmateriaal en vakbenodigdheden
- 11 Groothandel in meubelen, antiquiteiten, prenten e.d.
- 12 Groothandel in huishoudelijke artikelen, ijzer- en metaalwaren, automobiel-accessoires, verf, behangselpapier
- 13 Groothandel in textielwaren, schoeisel, lederwaren
- 14 Groothandel in plantaardige voedingsmiddelen, genotmiddelen, levensmiddelen algemeen assortiment
- 15 Groothandel in dierlijke voedingsmiddelen, margarine e.d.
- 16 Groothandel in farmaceutische, medische, cosmetische artikelen en reinigingsmiddelen
- 17 Groothandel in papier, boeken, kantoorbehoefte e.d.
- 18 Groothandel in optische, fotografische, sport-, recreatie- en juweliersartikelen, uurwerken, galanterieën, speelgoederen, n.e.g. goederen en goederen algemeen assortiment
- 19 Groothandel in schroot, oude materialen en afvalstoffen

D. Detailhandel

- 1 Detailhandel in dierlijke voedingsmiddelen
- 2 Detailhandel in plantaardige voedingsmiddelen, genotmiddelen, levensmiddelen algemeen assortiment
- 3 Apotheken
- 4 Detailhandel in medische-, parfumerie- en drogisterij-artikelen
- 5 Detailhandel in boven- en onderkleding, mode-artikelen
- 6 Detailhandel in kledingstoffen, kleinvakartikelen, textielgoederen algemeen assortiment
- 7 Detailhandel in schoeisel, lederwaren en reisartikelen
- 8 Detailhandel in woningtextielgoederen, vloerbedekking
- 9 Detailhandel in meubelen e.a. woninginrichtingartikelen
- 11 Detailhandel in ijzerwaren, verf, behangselpapier, glas- en aardewerk e.d., huishoudelijke artikelen algemeen assortiment
- 12 Detailhandel in auto's, rijwielen e.d.
- 13 Benzine service stations
- 14 Detailhandel in drukwerk, kantoor- en schoolbenodigdheden
- 15 Detailhandel in fotografische en optische artikelen, uurwerken, gouden en zilveren voorwerpen, bijouterieën
- 16 Detailhandel in bloemen, planten, tuinbenodigdheden, dieren en dierbenodigdheden
- 17 Detailhandel in brandstoffen (excl. motorbrandstoffen)
- 18 Detailhandel gespecialiseerd in overige artikelen
- 19 Warenhuizen, postorderbedrijven en overige algemene goederen-detailhandel

E. Reparatiebedrijven voor gebruiksgoederen

- 1 Schoen- e.a. lederwarenreparatiebedrijven
- 2 Autoreparatiebedrijven
- 3 Rijwiel- en motorrijwielreparatiebedrijven
- 4 Uurwerkreparatiebedrijven
- 5 Goud- en zilversmederijen (reparatiebedrijven)
- 6 Reparatiebedrijven voor elektrische gebruiksgoederen
- 7 Muziekinstrumentenreparatiebedrijven
- 9 Reparatiebedrijven voor n.e.g. gebruiksgoederen

F. Transport-, opslag- en communicatiebedrijven

a. Spoorwegen

- 0 Spoorwegen

b. Wegvervoer

- 1 Tram- en autobuslijndiensten e.d.
- 2 Taxi- en toerwagenbedrijven
- 3 Goederenwegvervoer
- 4 Wegvervoer verwante bedrijven

c. Zeevaart

- 1 Grote vaart
- 2 Kleine handelsvaart
- 3 Zeevaart verwante bedrijven

d. Binnenvaart

- 1 Binnenvaartbedrijven
- 2 Binnenvaart verwante bedrijven

e. Luchtvaart

- 1 Luchtvaartbedrijven
- 2 Luchtvaart verwante bedrijven

f. Hulpbedrijven van het vervoer

- 1 Reisbureaus
- 2 Expeditieus, cargadoors, bevrachters e.a. tussen-
personen
- 3 Veem- en pakhuisbedrijven

g. Communicatiebedrijven

- 0 Communicatiebedrijven

G. Verhuur van machines e.a. roerende goederen

- 1 Autoverhuurbedrijven (zonder chauffeur)
- 2 Machineverhuurbedrijven (zonder bedienend personeel)
- 3 Verhuurbedrijven van gebruiksgoederen
- 9 Verhuurbedrijven van overige roerende goederen

H. Overige dienstverlenende bedrijven

- 1 Reinigings- en ontsmettingsbedrijven
- 2 Schoonmaakbedrijven
- 3 Wasserijen, chemische reiniging en ververijen e.d.
- 4 Kappersbedrijven en schoonheidsinstituten
- 5 Foto-ateliers
- 9 Overige persoonlijke dienstverlening

I-Industrie

A. Voedings- en genotmiddelenindustrie

- 1 Slachterijen en vleeswarenindustrie
- 2 Zuivel- en melkproduktenindustrie
- 3 Visbewerkingsinrichtingen
- 4 Meelfabrieken, gort- en rijstpellerijen e.d.
- 5 Suikerindustrie
- 6 Margarine- e.a. plantaardige en dierlijke olie- en vetten-industrie
- 7 Groente- en fruitverwerkende industrie
- 8 Brood-, beschuit-, banket-, koek- en biscuitfabrieken
- 9 Cacao-, chocolade- en suikerwerkindustrie
- 11 Zetmeel- en zetmeelderivatenindustrie
- 12 Veevoederindustrie
- 13 Overige voedingsmiddelenindustrie
- 14 Alcoholfabrieken en distilleerderijen
- 15 Bierbrouwerijen en mouterijen
- 16 Frisdrankenindustrie
- 17 Tabakverwerkende industrie

B. Textielindustrie

- 1 Wolindustrie
- 2 Katoenindustrie
- 3 Tricot- en kousenindustrie
- 4 Textielveredelingsindustrie
- 5 Tapijt- en vloermattenindustrie
- 6 Linoleum- en viltzeilindustrie
- 7 Textielwarenindustrie (excl. kleding)
- 9 Overige textielindustrie

C. Kledingindustrie

- 1 Confectiekledingindustrie
- 2 Loonconfectie-industrie
- 3 Maatkledingbedrijven
- 4 Pelsbereiderijen, bontfabrieken en bontwerkerijen
- 5 Hoeden-, petten- en mode-artikelenindustrie

D. Leder-, schoen e.a. lederwarenindustrie (excl. kleding)

- 1 Lederindustrie
- 2 Lederwarenindustrie (excl. kleding)
- 3 Schoenindustrie

E. Hout- en meubelindustrie (excl. metalen meubelen)

- 1 Houtzagerijen, -schaverijen e.d.
- 2 Triplex-, fineer-, vezel-, spaanderplaat- en houtconserveringsindustrie
- 3 Timmer- en parketvloerenindustrie
- 4 Houten emballage-industrie
- 5 Overige houtwarenindustrie
- 6 Kurk-, vlecht- en borstelwarenindustrie
- 7 Meubelindustrie (excl. metalen industrie)

F. Papier- en papierwarenindustrie

- 1 Papier- en kartonindustrie
- 2 Papierwarenindustrie
- 3 Golfkarton- en kartonnage-industrie

G. Grafische industrie, uitgeverijen

- 1 Grafische industrie
- 2 Uitgeverijen
- 3 Binderijen

H. Aardolie-industrie

- 1 Aardolieraffinaderijen
- 2 Aardolie- en steenkoolproduktenindustrie

I. Chemische industrie

- 1 Kunstmeststoffenindustrie
- 2 Kunstharsen- e.d. industrie
- 3 Verfstoffen- en kleurstoffenindustrie
- 4 Overige chemische grondstoffenindustrie
- 5 Verf-, lak-, vernis- en drukinktindustrie
- 6 Genees- en verbandmiddelenindustrie
- 7 Zeep-, was- en reinigingsmiddelen-, parfumerie- en cosmetica-industrie
- 8 Chemische bestrijdingsmiddelen- e.d. industrie
- 9 Overige chemische produktenindustrie

J. Kunstmatige en synthetische garen- en vezelindustrie

- 0 Kunstmatige en synthetische garen- en vezelindustrie

K. Rubber- en kunststofverwerkende industrie

- 1 Rubberverwerkende industrie
- 2 Loopvlakvernieuwingsindustrie
- 3 Kunststofverwerkende industrie

L. Bouwmaterialen-, aardewerk- en glasindustrie

- 1 Baksteen- en dakpannenindustrie
- 2 Aardewerkindustrie
- 3 Kalkzandsteenindustrie
- 4 Cement- en kalkindustrie
- 5 Beton- en cementwarenindustrie
- 6 Natuursteenbewerkingsbedrijven
- 7 Overige minerale produktenindustrie
- 8 Glasindustrie en -bewerkingsinrichtingen

M. Basis metaalindustrie

- 1 Ruwijzer- en staalindustrie
- 2 Stalen buizenindustrie
- 3 Draadtrekkerijen en koudwalserijen
- 4 Non-ferro metaalindustrie

N. Metaalproduktenindustrie (excl. machines en transportmiddelen)

- 0 Gieterijen
- 1 Grofsmederijen, stamp- en persbedrijven
- 2 Schroeven-, massadraaiwerk-, veren- e.d. industrie
- 3 Tank-, reservoir- en pijpleidingbouw
- 4 Overige constructiewerkplaatsen
- 5 Metalen meubelindustrie
- 6 Metalen emballage-industrie
- 7 Verwarmings- en kookapparatenindustrie (excl. elektr.)
- 8 Overige metaalwarenindustrie
- 9 Smederijen, oppervlaktebewerkingsbedrijven e.d.

O. Machine-industrie

- 1 Landbouwmachine-industrie
- 2 Metaalbewerkingsmachine-industrie
- 3 Fabrieken van machines en apparaten voor de voedingsmiddelen-, de chemische en verwante industrieën
- 4 Hef- e.a. transportwerktuigenindustrie, fabrieken van machines voor de mijnbouw, de bouwnijverheid, de bouwmaterialen- en de metallurgische industrie
- 5 Tandwielen-, lagers- e.a. drijfwerkelementenindustrie
- 6 Fabrieken van machines en apparaten voor n.e.g. bepaalde industrieën
- 7 Stoomketel- en krachtwerktuigenindustrie
- 8 Kantoormachine-industrie
- 9 Overige machine- en apparatenindustrie

P. Elektrotechnische industrie

- 1 Elektrische draad- en kabelindustrie
- 2 Elektromotoren-, generatoren-, transformatoren-, schakel- en installatiemateriaalindustrie
- 9 Overige elektrotechnische industrie

Q. Transportmiddelenindustrie

- 1 Auto-industrie en -assemblagebedrijven
- 2 Carrosserie-, aanhangwagen- en opleggerindustrie
- 3 Auto-onderdelenindustrie
- 4 Scheepsbouw- en scheepsreparatiebedrijven
- 5 Wagonbouw en spoorwegwerkplaatsen
- 6 Rijwiel- en motorrijwielindustrie
- 7 Vliegtuigbouw- en vliegtuigreparatiebedrijven
- 9 Overige transportmiddelenindustrie

R. Instrumenten- en optische industrie

- 1 Medische instrumenten- en orthopedische artikelenindustrie
- 2 Meet- en regelapparaten- en overige instrumentenindustrie
- 3 Optische en fototechnische industrie
- 4 Klokken- en uurwerkenindustrie

S. Overige industrie

- 1 Diamant-, goud- en zilverterwerkende en sieradenindustrie
- 2 Muziekinstrumentenindustrie
- 3 Foto- en filmlaboratoria
- 4 Speelgoed- en sportartikelenindustrie
- 5 Sociale werkplaatsen
- 9 Be- en verwerkende industrie n.e.g.

Doeleinden van Openbaar Nut en Bijzondere Doeleinden

A. Openbaar bestuur, defensie en wettelijke sociale verzekering

- 1 Algemene overheidsadministraties
- 2 Ambassades, consulaten en internationale gemeenschapsorganen
- 3 Rechterlijke organisatie, gevangeniswezen
- 4 Politie e.d.
- 5 Brandweer/werkplaats gemeentewerken
- 6 Land-, zee- en luchtmacht
- 7 Wettelijke sociale verzekeringsorganen, ziekenfondsen

R. Religieuze organisaties e.d.

- 0 Religieuze organisaties e.d.

O. Onderwijs

- 0 Algemeen onderwijs
- 1 Kleuteronderwijs
- 2 Basisonderwijs
- 3 Buitengewoon onderwijs
- 4 Algemeen voortgezet onderwijs
- 5 Lager en middelbaar beroepsonderwijs
- 6 Hoger beroepsonderwijs
- 7 Wetenschappelijk en gelijkwaardig onderwijs
- 8 Vormingswerk voor jeugdigen
- 9 Overig onderwijs

G. Gezondheids- en veterinaire diensten

- 1 Algemene en gespecialiseerde ziekenhuizen (excl. psychiatrische)
- 2 Psychiatrische inrichtingen en bijzondere psychiatrische klinieken e.d. (excl. verpleeghuizen)
- 3 Zwakzinnigeninrichtingen (excl. gezinsvervangende tehuizen)
- 4 Verpleeghuizen
- 5 Artsenpraktijken
- 6 Tandartsenpraktijken en tandheelkundige (poli)klinieken e.d.
- 7 Vroedvrouwenpraktijken, zelfstandige verpleegkundigen e.d.
- 8 Overige medische dienstverlenende instellingen
- 9 Veterinaire diensten

M. Maatschappelijke dienstverlening

- 1 Bejaardentehuizen e.d. (excl. voor psych. gestoorde bejaarden)
- 2 Kindertehuizen, sociale tehuizen e.d. (voor niet-gehandicapten)
- 3 Tehuizen en dagverblijven voor gehandicapten (geen school)
- 4 Sociaal-medische, -psychologische en -pedagogische diensten e.d.
- 5 Maatschappelijke organisaties
- 6 Gezinsverzorgings- en bejaardenhulpinstellingen
- 7 Gezinsvoorlichtings- en overige gezinsdiensten

SC. Sociaal-culturele en culturele instellingen

- 1 Wijk-, buurt- en dorpswerk
- 2 Jeugdwerk
- 3 Vormings- en ontwikkelingswerk (buiten schoolverband)
- 4 Bibliotheken, musea en cultuurbehoud
- 5 Radio en televisie
- 6 Filmwezen
- 7 Schouwburgen, concertgebouwen e.d.
- 8 Gezelschappen en zelfstandige kunstenaars
- 9 Sociaal-culturele en culturele overkoepelende, samenwerkings- en adviesorganen

N. Openbare nutsbedrijven

- 1 Elektriciteitsbedrijven
- 2 Gasdistributiebedrijven
- 3 Waterleidingbedrijven